

ENDÜLÜS KÜLTÜR HAVZASINDAN İBERYA- AVRUPA KÜLTÜRLERİNE GEÇEN KELİME VE KAVRAMLAR-II

LÜTFİ ŞEYBAN*

ÖZET

Bu çalışmada yer verilen kelime ve kavramların büyük ekseriyeti Doğu İslam ülkesinden (Maşrik) ziyade Endülüs kültür havzasından (Mağrib) veya Endülüs Arapçası'ndan İspanyolca'ya ya da İspanya'daki yerel diller ile Portekizce, İtalyanca, Fransızca ve İngilizce gibi diğer Avrupa dillerine geçmiş olan kelimelerdir. Bu çalışmanın amacı, İslam medeniyetinin içerisinde veya çevresinde yer almış olan gayrimüslimlerin İslam kültüründen nasıl etkilendiklerine ışık tutan kelime veya kavramlara dikkat çekmektir. Bugün artık hem doğu hem de batı bilim dünyasında genellikle kabul edilmektedir ki, Endülüs ve İslam dünyasında insana hizmet amacıyla geliştirilen bilim, teknik ve aletler çağdaş Batı uygarlığının temelinde mevcut olan uygarlık mirasının en önemli parçasını teşkil etmektedir.

Bu çalışmada ele alınan kelimeler göstermektedir ki, Endülüs kültürü özellikle tarım, ticaret, şehirleşme, bilim ve sanat alanlarında çağdaşlarına nisbetle bâriz bir üstünlüğe sahip olmuştur. İber Yarımadasında görece çok ilkel şartlarda yaşayan toplulukları ve onların tarihî uzantısı olan Franklar ile diğer Avrupa halklarını derinden etkilemiştir. Asırlarca süren bu etkileme süreci içinde, Endülüs-İslam medeniyetinin taşıyıcısı rolünü oynayan Arapça'dan, fakat özellikle ve büyük oranda Endülüs kültür havzasından diğer Avrupa dillerine her alanda sayısız kelime ve kavram geçmiştir. Bu kelime ve kavramlar, çağdaş Batı uygarlığının beslendiği ana alana işaret eden önemli delillerden yalnızca birisidir. Dolayısıyla bu kelimeler bize Ortaçağ'da Müslümanların eriştiği yüksek medeniyetin resmini de tasvir etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Endülüs, İslam medeniyeti, İspanya, Endülüs Arapçası, İspanyolca, Avrupa dilleri, kelime ve kavramlar, kültür geçişi, Avrupa uygarlığının oluşumu, İber Yarımadası.

ABSTRACT

* Doç.Dr., Sakarya Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü,
Kampüs, Serdivan, Sakarya, seyban@sakarya.edu.tr, +90 533 748 59 30

The great majority of the words and concepts in this study is the words that have passed the part of it from Eastern Islamic (Mashreq) culture but more from Andalusian culture basin or from Andalusian Arabic in Spanish and other local languages in Iberian Peninsula and in other European languages.

The purpose of this study, to draw attention to words or concepts which shed light on influence of Non-Muslims which took place in and around the Islamic civilization by Islamic culture.

Today, it is generally accepted in both the eastern and western scientific world that the sciences, techniques and tools developed in order to serve the people of Andalusia and the Islamic world are most important part of the heritage of civilization that have on the basis of Western civilization.

The words discussed in this article show that, Andalusian culture have had a distinct advantage with respect to its contemporaries especially in the fields of agricultur, trade, urbanization, science, and art. It deeply affected the communities living in relatively primitive conditions in the Iberian Peninsula and Franks and other European peoples that they are their historical extension.

In the process spanning centuries have passed numerous words and concepts in every aspect of life in Spanish and other European languages from Arabic playing the role of carrier of Andalusian-Islamic civilization but especially is largely from the Andalusian culture basin.

These words and concepts are only one of the most important evidence pointing to the main area affected by modern Western civilization. Therefore, these words depict us a picture of high civilization accessed by the Muslims in the Middle Ages.

Keywords: Al-Andalus, Islamic civilization, Spain, the Andalusian Arabic, Spanish, European languages, words and concepts, culture, migration of the culture, the formation of European civilization, the Iberian Peninsula.

GİRİŞ

Bir kùltür tarihi araştırması sayılabilecek bu çalışmada yer verilen kelime ve kavramların büyük ekseriyeti Endùlùs menşelidir. Yani Doğu İşlam ùlkesinden (Maşrık) ziyade, Endùlùs kùltür havzasından (Mağrib) veya Endùlùs Arapçası'ndan İşpanyolca'ya ya da İşpanya'daki yerel diller ile Portekizce, İtalyanca, Fransızca ve İngilizce gibi diğer Avrupa dillerine geçmiş olan kelimelerdir. Bu nedenle konu, özellikle

Endülüs tarihinde Müslümanlar ile Hristiyanlar arasındaki medenî iletişim ve etkileşim kanalları ile sosyal ve ekonomik ilişkiler dikkate alınarak incelenmiştir. Bilinmelidir ki, burada yer verilen kelimeler, Endülüs kültür havzasından Avrupa dillerine geçen kelimelerin tamamı değildir. Bu çalışmanın böyle bir iddiası da yoktur. Çünkü bunu yapmak ciltler dolusu kitap yazmayı gerektirir.

Bundan sonra yapılacak olan araştırmalara bir teşvik niteliğinde kabul edilmesi gereken bu çalışmanın gayesi, Müslüman toplulukların yedinci asırdan itibaren yükledikleri medeniyet mirasını hangi seviyelere çıkarmış olduklarını kısmen gösteren ve ayrıca, bu medeniyetin içerisinde veya çevresinde yer alan gayrimüslimleri kendi kültürüyle nasıl etkilediğine ışık tutan kelime veya kavramlara dikkat çekmektir. Nitekim, bu kelimelere bir göz atıldığında anlaşılacaktır ki, bugün medeniyet dairesinde hatta bilim-teknik alanında bilinen pekçok şeyin asırlarca süren Ortaçağ İslam ve Endülüs dünyasında yeri vardır. O dünyada yaşanan evrensel insanî değerler hayatın içindedir ve yaşanmıştır. Bugün artık hem doğu hem de batı bilim dünyasında genellikle kabul edilmektedir ki, o dünyada insana hizmet amacıyla geliştirilen bilim, teknik ve âletler çağdaş Batı uygarlığının temelinde mevcut olan uygarlık mirasının en önemli parçasını teşkil etmektedir.

Çoğunluğu İspanyolca'ya ya da İspanya veya İberya Yarımadası'ndaki yerel dillere ve lehçelere, bir kısmı da diğer Avrupa dillerine mâl olmuş olan Arapça menşeli kelimeleri tespit ederken, öncelikle bu alanda daha önce bazı müsteşrikler tarafından yapılmış çalışmalara müracaat edilmiştir. Bunlar arasında en önemlileri şöyle sıralanabilir: 1) Reinhart Pieter Anne Dozy (1820-1883) - Willem Herman Englemann, *Glossaire des mots espagnols et portugais dérivés de l'arabe*. 2) Stephen Weston, *Remains of Arabic in the Spanish and Portuguese Languages*. 3) Leopoldo de Eguílaz y Yanguas, *Glosario etimológico de las palabras españolas: (castellanas, catalanas, gallegas, mallorquinas, portuguesas, valencianas y bascongadas) de origen oriental (arabe, hebreo, malayo, persa y turco)*. 4) Federico Corriente, *Dictionary of Arabic and Allied Loanwords: Spanish, Portuguese, Catalan, Galician and Kindred Dialects*. Bu çalışmada yararlanılan kelimelerin tamamı,

bugün İspanya'nın resmi sözlüğü olan ve Real Academia Española tarafından 2009 yılında yeni yazım kurallarına uygun şekilde revize edilerek <http://lema.rae.es/drae> adresi üzerinden çevrimiçi hizmet vermekte olan *Diccionario De La Lengua Española*'da (22. baskı) birer birer taranmıştır. Sonuçta görülmüştür ki, kelimelerin ekserisi tarihî ve/veya güncel anlamlarıyla bu sözlükte yer almaktadır.

Yukarıda zikredilen çalışmalarda yüzlerce, hatta binlerce kelime ele alınmaktadır. Pekçoğunda isabet oranı yüksek görünmekle birlikte, bazı kelimelerin Arapça karşılıklarının yanlış tespit edildiği de anlaşılmaktadır. Ancak bu da normal görülmelidir çünkü, bu kelimelerin karşılıklarını doğru tespit etmenin önünde, tarihî kaynakların yetersizliği yanında, ortalama yedi asır önce yaşamış çokkültürlü bir toplumun lisanını araştırmak gibi temel zorluklar bulunmaktadır. Üstelik, o toplumun kültürü, siyasi hâkimiyetin yitirilmesi sonrasındaki birkaç asır içerisinde bilinçli veya bilinçsiz şekilde hayattan çıkartılmıştır. Bu yüzden, bu çalışmada lisana ve konuya hâkim olarak tahmin yeteneği önem arz etmektedir. Dolayısıyla, her araştırmanın farklı eşleştirme veya anlamlandırma yaptığı kelimeler de olabilmektedir. Çalışmanın bir diğer zorluğu da, etimoloji sözlükleri arasındaki farklı yaklaşımların olmasıdır. Bu tür sözlüklerde aynı kelimeye farklı anlamlar verilebilmektedir. Diğer bir deyişle, biri bir kelimeyi Arapça asıllı olarak açıklarken, aynı kelime diğer sözlükte yer almamakta veya farklı menşeli verilmektedir. Bu durumda kelimenin hem Arapça'da hem de Avrupa dillerindeki çeşitli anlamları karşılaştırılarak bir sonuca gidilmiştir. Kaynak ve araştırmalarda farklı anlamlar yüklenmiş olan kelimelerde ise, pekçok Batılı araştırmanın da yaptığı gibi, Endülüs uzmanlığı ile dile vukûfiyet yeteneğine dayanarak tahmin yapılmıştır. Yani, bilinmelidir ki bu çalışmada yer alan bazı kelimelerin karşılığı tahminen verilmiştir, kesin değildir.

Çalışmanın sağlıklı anlaşılması bakımından önemli olan diğer iki hususu da belirtmekte yarar vardır. İlk olarak, bilinmelidir ki, özellikle İspanyolca'ya geçen kelimelerin pekçoğu bugün pek kullanılmayan eski kelimeler ya da kavramlardır ve bu yüzden de güncel İspanyolca sözlüklerde ya yer almamakta ya da tarihî anlamından farklı şekilde yer

almaktadır. Mesela bugün İspanya sokaklarında herhangi bir İspanyola, “dügümlemek ya da gemici dügümü yapmak” anlamına sahip *alcayata* (el-kayd / القيد) kelimesi sorulduğunda anlamını bilemeyecektir.¹ Belki bunu dil alanında ihtisas ya da özel ilgi sahibi kimseler bilebilecektir. Aslında Arapça kelimeler için de benzer durum söz konusudur. Yani, bu çalışmada yer alan ve tarihî bir vâkıa olarak İspanyolca veya diğer Avrupa dillerine geçmiş olan Arapça kelimelerin çoğu tarihî birer terime dönüşmüşler, diğer bir ifadeyle bunlar Endülüs-İspanya tarihi ile özdeşleşmişlerdir. Bu yüzden de Arapça sözlüklerdeki anlamlarından az ya da çok farklı olabilmektedirler. Mesela *el-merc* (المرج) kelimesi İspanyolca’ya *almarcha* şeklinde geçmiş olup, tarihî bir terim olarak “ova üzerine kurulmuş yerleşim yeri” anlamına gelmektedir. Oysa herhangi bir Arapça sözlükte bunun kelime anlamı mera ya da otlaktır. Yani bir yer önceleri mera iken, hızlı iktisadî zenginleşme ve şehirleşme nedeniyle meskûn mahale dönüşmüştür. Bu sebeple, bu çalışmada yer alan her dilden kelimeyi bugünkü veya klasik sözlüklerdeki anlamıyla karşılaştırmak doğru bir yöntem değildir. Diğer bir deyişle, bu çalışmadan yararlanırken buradaki kelime ya da kavramların Endülüs toplumunda ya da Endülüs Arapçası’nda, Arapça konuşan diğer Müslüman milletlerden farklı olarak kendine has bir anlam yüküne sahip olduğu ve dolayısıyla da kendi tarihî bağlamı içerisinde anlam kazandığı gerçeği hatırd tutulmalıdır.

İkinci husus da şudur ki, yukarıda belirtildiği gibi, bu çalışmada yer alan İspanyolca veya diğer Avrupa dillerine geçmiş olan Arapça kelimeler Endülüs-İspanya tarihi ile özdeşleşmişlerdir. Yani Müslümanı, Hristiyanı ve Yahudisiyle çok kültürlü, çok milletli Endülüs toplumunun mensubu olup da İspanyolca konuşan Müslüman ya da gayrimüslimler yanında, Endülüs dışında ve ona komşu olarak yaşayan gayrimüslimlerin de Arapça’dan alarak kendilerine mâlettikleri kavramlardır. Bu yüzden de bazı kelime ya da kavramların anlamları hem Arapça aslından hem de Müslümanlara göre olan anlamından farklı olabilmektedir. Bunun en bâriz iki örneği, Arap ve Arapça kelimelerinin gayrimüslimler arasında kazandığı anlamdır.

¹ *Alcayata* kelimesi, 23 Ekim 2012 günü akşamı, İspanyol TV kanallarından Cuatro’da yayımlanan *lo sabe/no lo sabe* adlı programda, sokaktaki herhangi iki İspanyola soru olarak sorulmuştur.

Arapça'da *el-Arab* (العرب) şeklinde söylenen ve İşpanyolca'ya *Alárbe* veya *Alarve* şeklinde geçmiş olan kelimeye, gayrimüslimler arasında kendi asıl anlamı yanında “barbar, kaba, haşin adam” gibi olumsuz anlamlar da yüklenmiştir. Diğer bir örnek kelimedede de benzer durum sözkonusudur. Arapça'daki *el-'Arabiyye* (العربية) kelimesi İşpanyolca'ya *Algarabía* veya *Algaravia* ya da *Algravia* şeklinde geçmiş fakat, “Arapça” anlamı yanında, “sözü anlaşılmaz, çok konuşan, anlaşılmayan dil” gibi olumsuz içeriğe de sahip olmuştur. Bir başka örnek ise, Arapça *ġanîme* (غنيمة) kelimesidir ki, bu İşpanyolca'da “soygun, hırsızlık” anlamlarıyla karşılık bulmuştur. Gerçekte, bu tür kelimelere olumsuz anlam yükleme işini Endülüs'te veya ona komşu olarak yaşayan bütün gayrimüslimlere, hatta bütün Endülüs asırlarına mletmek doğru bir yöntem değildir. Bu daha çok Reconquista sürecinde Müslümanlara karşı bilinçli olarak mücadele veren fanatik Hristiyan kişi ya da gurupların eseri olarak algılanmalıdır.

ALFABETİK SIRALAMAYLA ENDÜLÜS ARAPÇASI'NDAN AVRUPA DİLLERİNE GEÇEN ÖRNEK KELİMELER LİSTESİ

Arriata/Arriate: er-Riyâd (الرياض - beyaz badanalı ve her yanı ss bitkileri veya çiçeklerle bezenmiş yüksek duvarlarla çevrili bostanlar veya bahçeler; yürüme yolu veya kaldırım)

Arriaz/Arreas/Arreaz: er-Riâs (الرياس - kılıç kabzası)

Arricaveiro: er-Rikâbî (الركابي - kaliper veya kumpas; kaliperi veya kumpası tutan kişi; emîrin usta binicileri)

Arricés: er-Rizâz (الرزاز - eyeri bağlayan tokalar)

Arrisco/Riesgo/Risco/Risque: er-Rızk (الرزق - beklenmedik kötü durumlar için ihtiyaten hazır tutulan; işe yarayan ve yararlanılan şey)

Arrizafa/Ruzafa: er-Rusâfe (الرصافة - saray bahçesi; bahçe; park)

Arrizar: er-Rizâze (الرزازة - denizciler arasında birbirine teminat vermek; balıkçılıkta teknenin güvertesine istiflemek veya asmak)

Arroba: er-Rub' (الربع - genellikle 11,502 kg.'a, Aragon bölgesinde 12.5 kg.'a denk gelen bir ölçü birimi; birşeyin dörtte biri; bugün @ rumuzunun adı)

Arrocabe/Arrocova: er-Rukkâb (الركاب - binanın duvarlarına yerleştirilen ahşapları birbirine tutturmak için kullanılan ahşap friz)

Arropar: er-Rubb (الرب - bazı tıbbî ve bitkisel maddeler içeren beyaz bal ile yapılmış konsantre şurubu veya kaynamış meyve şırasını bir içeceğe dökmek)

Arrope/Rob/Robe: er-Rubb (الرب - bazı tıbbî ve bitkisel maddeler içeren beyaz bal ile yapılmış konsantre şurup; kaynamış meyve şırası; pekmez)

Arroz/Arros/Erros/Riz/Rice: el-Ürz (الأرز - pirinç)

Arsenal/Atarazána/Atarazanál/Dársena/Darsanale/Drassana/Dra sena: Dâru's-sinâ'ah/Dâru san'a/Dâru'r-rasîf/Tersâne (دار الصناعة / دار الصنعة / دار الرصيف / ترسانة - tersâne; dok; gemilerin korunması ve onarımı için kullanılan mekan; limanda mal yükleme ve boşaltma için kullanılan yer; cephanelik; ticari mal deposu; mağaza)

Artarfe/Atarfe/Taraje: et-Tarf/et-Tarfâ' (الطرف / الطرفاء - ılgın ağacı)

Áscar/Áscari: el-'Asker (العسكر - Endülüs piyadesi; ordu)

Asequi/Azaque/Azaqui: ez-Zekâ (الزكاة - zekât)

Asesinar: el-Haşâşîn (الحشاشين - kasden ve ihânetle birini katletmek)

Asesino/Assassin/Assassino: el-Haşâşîn (الحشاشين - kâtiler; Hasan Sabbah'ın fedâîleri; düşman; saldırgan)

Aszabazoque/Zabazoque: Sâhibü's-sûk (صاحب السوق - çarşı-pazarın efendisi Muhtesib)

Atabaca: et-Tabbâka (الطباقة - kanarya otu; elecampe; olivarda)

Atabal/Atambal/Tabal/Tabla: et-Tabl (الطبل - bir tambur çeşidi; bayramlarda çalınan küçük davul; timpani)

Atabe: es-Sakbe (الثقبه - içinde su olup olmadığını anlamak için tesisatçılar tarafından duvardaki borulara açılan küçük delik)

Atacar : et-Tikke (التكة - kıyafeti tutturmada kullanılan ilik, düğme veya şerit)

Atacir: et-Tesyîr (التسير - gökkubbenin meridyenleriyle birlikte 12 eşit parçaya veya eve bölünmesi; bu bölünmeyi temsil eden âlet)

Atafal: et-Tıfl (الطفل - çocuk)

Atafarra/Ataharre/Atafarra: es-Sefer (الفر - at koşumunda süvarilerin sıçrama için kullandığı bir deri şerit; krupiyе)

Atafea: et-Tefâyâ/et-Tatfîha (التفاحة / التفائية - Endülüs yemek gelenekleri içinde bilinen ve Mağrib'te hâlen yapılan bir yemek çeşidi; çok yemekle gelen tokluk)

Atahona/Tahona/Atafona: et-Tâhûne (الطاحونة - çarkı at gücüyle döndürülen ve daha çok tahıldan ekmeklik un yapılan değirmen; ekmek fırını)

Ataifor: et-Tayfûr (الطيفور - yuvarlak sofa; içine et yemeği konan çanak)

Atairar: ed-Dâire (الدائرة - kapı-pencere çerçeve ve panelleri için kalıp yapmak)

Ataire: ed-Dâire (الدائرة - kapı-pencere çerçeve ve panelleri için dökülen kalıp)

Atalaya/Atalaia: et-Talî'a (الطليعة - ordunun öncü birliği; geniş bakış sağlayan gözetleme kulesi)

Atalayar: et-Talî'a (الطليعة - gözetleme kulesi veya yüksek bir yerden bir şeyi gözetleyip tespit ederek haber vermek)

Atalvina/Talvina: et-Telbîne (التلبينة - genellikle akşam yemeği için badem sütünden yapılan yulaf lapası veya un çorbası)

Atambor: et-Tabbâl (الطبول - tambur; davulcu)

Atanor: et-Tennûr (التنور - su taşıma-aktarma borusu; su nakil borusunu oluşturan kil tüplerden herbiri; ocak veya fırın)

Atanquía: et-Tenkiye (التنقية - sönmemiş kireç, yağ, vb. maddelerden oluşan tüy dökücü krem; ipek kozasının dışı)

Ataracea/Atarace/Taracea: et-Tersî' (الترصيع - kakma ve kaplama gibi tekniklerle yaldızlama ve değerli taşlarla süsleme sanatı; kakma işi yapmak; kakma mozayığı)

Ataracear: et-Tersî' (الترصيع - kakma ve kaplama gibi tekniklerle yıldızlama ve değerli taşlarla süsleme sanatını icra etmek)

Atarraya/Atarrafa/Tarrafa/Tarraya: et-Tarrâha (الطراحة - yuvarlak balık ağı; dökme ağ)

Ataúd/Ataut/Atahud: et-Tâbût (التابوت - tabut; bir tahıl ölçü birimi)

Ataujía/Atauxia: et-Tevşiye (التوشية - altın ve gümüş ipliklerin bir metal ile yuvalara kakılması şeklinde yapılan Dımaşk işi süsleme; yapılması zor iş)

Ataurique/Taurique: et-Tevrîka (التوريفة - Endülüs mimarisinde duvarı kabartma bitki yapraklarıyla donatarak yapılan bitkisel süsleme işi; arabesk veya İslâmî tezyinat)

Atifle: et-Tifle (التفلة - fırında pişerken kapların birbirine yapışmasını engellemek için çömlekçilerin kullandığı sacayaklı bir kil aparat)

Atijara: et-Ticâre (التجارة - mal ticareti; ticaret malının nakil fiyatı)

Atincar/Atimçar/Atymcar: et-Tenkâr (التنكار - deniz kenarlarında veya Çin, Tibet, Seylan'da bulunan ve borik asit, soda ve sudan müteşekkil tuz çeşidi; boraks)

Atlas: Atlas (أطلس - Grekçe menşeli, büyük bir iş yapmada kullanılan levhalar; pürüzsüz; mükemmel)

Atoba/Adobe: et-Tûb (الطوب - duvar yapımında kullanılan kerpiç ya da kilden yapılmış tuğla)

Atobar: et-Tabel (الطبل - şoke olmak, çok şaşırmaq veya hayran olmak)

Atocha: et-Tevşe (التوشة - sazlık)

Atochar: et-Tevşe (التوشة - bir şeyi saz ile doldurmak)

Atoque/Toque: et-Takk (الطقق - altını veya gümüşü sert bir taşa sürterek tes etme; boru veya davulla yapılan askeri bir çağrı; bir şeyi hemen hissettirmek için yapılan eylem)

Atracar: et-Terakkî (الترقي - birkaç gemiden oluşan filoyu sahile veya diğer gemilere yanaştırmak; genellikle kırsal alanda görülen soyma maksatlı saldırı; aşırı yemek ve içmek)

Atríaca/Atriaca/Triaca: et-Tiryâk (الترياق - Başta afyon olmak üzere bitkisel, hayvansal ve madensel maddelerin karışımından

yapılan bir çeşit macun; zehirli hayvan ısırması veya sokmasına karşı panzehir; bir zararın hikmetle veya kendi türüyle defedilmesi)

Atún: et-Tûn (الطون - Grekçe menşeli, tuna balığı)

Atutía/Tutia/Atucia: et-Tûtiyâ'/et-Tûtiyye (التوتية / توتياءال - ham çinko oksit; ham çinko oksitle yapılan tıbbî bir merhem)

Auge: el-Evc (الأوج - zirve; bir devletin tarihinde büyük işlerin ortaya konulduğu önemli dönem)

Aulaga: el-Cevlak (الجولق - karaçalı)

Avería/Avarie/Average: 'Avâriyye (عوارية - ticarî malın maruz kaldığı hasar; geminin veya taşıdığı ticarî malların maruz kaldığı zarar)

Averroes: İbn Rüşd (ابن رشد - İbn Rüşd, ö. ö. 595/1198: Meşşâî okulunun son temsilcisi, Endülüslü filozof, fakih ve hekim)

Avicebron: İbn Cebîrül (ابن جببرول - İbn Cebiro, ö. 450/1058: Yahudî asıllı Endülüslü filozof ve şâir)

Avicenna: İbn Sînâ' (ابن سينا - İbn Sina, ö. 428/1037: İslâm Meşşâî okulunun en büyük sistemci filozofu)

Ayatolâ: Âyetullâh (آية الله - Şiî Müslümanlıkta en yüksek dinî otorite; bu sıfatı taşıyan din adamı)

Azabache/Acebache/Azauage/Azevache/Azebichce/Azeviche/Acebeja/Adzabeja/Atsabeja/Atzabeja/Aizabeja/Adzabella/Açabai g/Arbalcha/Arbelcha: ez-Zebece (الزبجة - siyah kehribar; bir kuş türü)

Azabara/Zábida/Zábila/Zabilá/Sábila: es-Sabbâre (الصبارة - sarısabır; ödağacı bitkisi; sabırotu; aloe vera; bir çeşit kaktüs)

Azacán/Acéquí/Açacan: es-Sakkâ'/es-Sâkî (الساقى / السقاء - deriden tulumla su taşıyıcısı; ağır ve acı veren bir çalışma)

Azacaya: es-Sikâye (السفاية - büyük nâûre veya su çarkı; tâlî su kanalı)

Azache: Hazzâc/el-Hazz (الجز / خزاز - kozanın ilk katından elde edilen en düşük kalite ipek; sakız veya doğal vernik olarak kullanılan alkali suda pişmiş ipek; doğal zamkiyla korunmuş ipek; meyve ağaçlarında çiçeği boğucu bir çeşit hastalık)

Azadeca/Açadacha/Açadeca/Azateca: es-Sadaka (الصدقة - yıllık hayvan vergisi)

Azafama/Azafema: ez-Zahme (الزحمة - kalabalık insan akınından oluşan izdiham)

Azafate/Azafata/Safata/Açafate: es-Sefat (السطف - bir sepet çeşidi; metalden veya seramikten de yapılan büyükçe bir kap; tepsi-sini çeşidi)

Azafeha: es-Safiha (الصفحة - astronomi çalışmalarıyla ilgili bir âlet)

Azafrán/Zafrán/Açafrão/Saffron/Safran: ez-Za'ferân (زعفران - safran)

Azaguán/Zaguán: Üstuvân (أستوان - büyük bir evin kapalı girişi)

Azahar/Azhara/Lazar: el-Ezhâr/ez-Zehr (الأزهار / الزهر - turuncu, limon ve portakal ağaçlarının beyaz çiçekleri; bu çiçeklerden hazırlanan tıbbî yatıştırıcı madde)

Azalá/Asala/Azalato/Zalá/Çalá/Çallá/Acear: es-Salâ (الصلاة - namaz; Allah'a adanan dinî aşkın tezâhürü olarak Endülüslüleri tarafından çeşitli hareketler eşliğinde yapılan dua)

Azanefa/Zanefa/Senefa/Sanefa: es-Sanife (الصفنة - yatak örtüsü püskülü veya saçağı; kenar süsü; goblen kenarı)

Azar: ez-Zehr (الزهر - beklenmeyen bahtsızlık)

Azarbe: es-Serb (السرب - hendek veya sulama suyunun kalıntıları için drenaj künkü)

Azarcón/Circón/Zircão/Zircon/Zirconium: ez-Zerkûn (زرقون - zirkon; altın rengi; çok parlak turuncu renk)

Azaria: es-Seriyye (السرية - süvari birliği)

Azarja/Enjalma/Jalma: es-Serce (السرجة - ortasından mil geçen iki ruloda bulunan dörder kaburgalı bir üniteden oluşan ve ham ipeği çekip elde etmede kullanılan bir dokuma âleti)

Azarnefe: ez-Zirnîh (الزرنبخ - orpiment; sarı arsenik)

Azemel: ez-Zimâl (الزمال - su tulumu sargısı; devenin ayağına arız olan aksaklık)

Azémola/Sémola: es-Semûle (الشمولة - çiçek tozu kıvamındaki pirinç veya tahıl unundan yapılan hamur veya makarna; kabuğu soyulmuş beyaz buğday)

- Azenha: es-Senha (السنحة - su değirmeni)
- Azerve/Algeroz: ez-Zerb (الزرب - harman yerini korumak için yapılan çit; korunmuş alan)
- Azinhaga: ez-Zenka (الزنقة - dar yol)
- Azofaifa/Azufaifa/Aluneb: ez-Züfeyzefe/el-'Unnâb (زفيفة / العناب - hünnap meyvesi)
- Azófar/Açofar: es-Sufr (الصفرة - pirinç madeni)
- Azofra/Azufra: es-Suhra (السخرة - angarya)
- Azogar: ez-Zâvik (الزواق - camı cıva ile kaplayarak ayna yapmak)
- Azogue/Zoco/Açougue: Sûk (سوق - çarşı)
- Azogue: ez-Zâvik (الزواق - cıva)
- Azor: es-Sûr (السور - bir saray ya da kalenin duvarı)
- Azorafa/Jirafa/Girafe/Giraffe: ez-Zürâfe (زرافة - zürafa; uzun boylu zayıf yapılı kimse)
- Azotar: es-Savt (السوط - kırbaçlamak; havayı şiddetle kesmek)
- Azote/Açote/Açoute: es-Savt (السوط - kırbaç)
- Azotea/Açoteia: es-Satayha (السطيحة - satılı; çatı; teras)
- Azúcar/Açúcar/Sucre/Sugar: es-Sükker (السكر - şeker)
- Azucarí: es-Sükkerî (السكري - şekerli; tatlı)
- Azucena/Azucenas/Açucena/Cecen: es-Sûsene (السوسنة - süsen bitkisi; iris)
- Azuhe: ez-Zücc (الزج - kazıkların ucuna yerleştirilen demir uç; kürek)
- Azuda/Azud/Açude: es-Südd (السد - tarlaları sulamak için nehirden su çeken makine; sulama ve içme suyu ihtiyacını karşılamak için nehirle yapılan baraj; sulamada suyu yükseltmek için kullanılan su çarkı)
- Azulaque/Zulaque: ez-Zülâka/es-Sülâka (الزلاقة / السلاقة - öğütülmüş cam, kenevir, kireç, zeytinyağı ve ezilmiş cüruf karışımıyla yapılarak su borularını birbirine eklemek için kullanılan bitümlü macun)
- Azulejar: ez-Züleyce (الزليجة - sırlı tuğla veya seramik karo ile kaplamak)

- Azulejo: ez-Züleyce (الزليجة - sırlı tuğla veya seramik karo)
- Azúmbar: es-Sünbül (السنبل - sümbül)
- Azumbre: es-Sümn (الثمن - yaklaşık iki litreye denk gelen sıvı ölçü birimi)
- Azurraça/Zurraça: ez-Züllâc (الزلاج - bir tekne türü)
- Babucha/Babouche: el-Bâbüş (البابوش - Farsça menşeli, pabuç; topuksuz hafif ayakkabı)
- Badea: Bittîha (بطيخة - kötü karpuz veya kavun; zayıf kişi; önemsiz şey)
- Badina: Bâtın (باطن - havuz suyu; gölet; balsa)
- Bagarino: Bihârî (يبحار - ücretli özgür veya köle kürekçi)
- Bagre: el-Bağıyye (البيغية - yayın balığı)
- Baharî/Bafari: Bahrî (بحري - şahin veya doğan gibi bir yırtıcı deniz kuşu türü)
- Baja: Bâşâ (باشا - paşa)
- Baladî/Valadî: Beledî (بلدي - ülkeye ait; ülkemizden herhangi bir şey; yerli)
- Balaj/Balaje: Belahşî (بلخشي - mor yakut; bu taşın bulunduğu ülke Ortaasya bölgesindeki Bedahşan şehrine ait)
- Balate: Belât (بلاط - asfalt gibi döşeli dar yol; hendeklerin dış kenarı)
- Balcón: Belkûne/Bâlkâne (بالكائنة / بلكونة - Farsça menşeli, balkon; odanın zemininden dışarıya açılan hol)
- Baldaquin/Baldaquino/Baldachino/Baldachin: Bağdâdî (بغدادى – ipekli kumaştan mamul gölgelik; mimaride mihrabı örten kanat; Bağdad menşeli)
- Balde/Baldo/Baldon/Barata/Barato: Bâtıl (باطل - ücretsiz şey; değersiz bir şey; oyunda geçersiz hamle)
- Baldes: Bağdâz (بغدادز - eldiven benzeri mamüllerin imalinde kullanılan yumuşak ve ince kuzu derisi)
- Baldio: Battâl (بطل - kimseye ait olmayan ve ekilmeyen boş arazi; herhangi bir meslek sahibi olmayan kimse)

Baldosa: Balâtu'r-rasf (الرصف بلاط) - güneşe karşı kullanılan ince tuğla; yollara döşenen kaldırım taşı ya da parke; santura bezeyen bir telli müzik âleti)

Baldosar: Balâtu'r-rasf (الرصف بلاط) - baldosa döşemek)

Bâlsamo/Balsam/Balsem: Belsâm (بلسام) - Latince menşeli, bazı ağaçlardan elde edilen aromatik sıvı madde; rahatlatıcı merhem veya krem; balsam)

Bancal: Menkâle (منقالة) - sebze ve meyve ekimi için hazırlanmış arazi parçası; tepelerin veya dağların dik yamaçlarından aşağıya akan toprak yığıını; denizin kıyıya yığıdığı kum yığınları)

Bandullo/Bandulho: Batn (البتن) - göbek bölgesi iç kısmı)

Baraka/Berahá: Bereke (بركة) - ilâhî tâlihle gelen bereket veya nimet; Mağrib'te Şeriflere veya Murâbitlara verilen ilâhî armağan; Endülüs Yahudileri arasında Tanrıdan berekete vesile olan dua)

Barbacana/Barbican: Bâbü'l-Bakkâre (باب البقارة) - büyük binaların giriş kapısının önündeki alçak duvar)

Barca: Bârice (بارجة) - Latince menşeli, balıkçılık amacıyla kullanılan veya denizden nehirlere geçmeye yarayan tekne)

Bardaja: Berdec (بردج) - Farsça menşeli, hasta oğlancı)

Bardoma/Bardomera: Mirdûme (مردومة) - enkaz duvarı; hayırsız kişi; pislik veya çamurla kirlenmiş)

Barragan/Barregana/Bouracan: Berkânî (بركاني) - Farsça kökenli, su geçirmez yün kumaş; bu kumaştan mamul erkek kabanı)

Barrio/Barriada: Berrî (بري) - büyük bir yerleşim yerinin küçük birimlerinden herbiri; şehrin dış semti; mahalle)

Barros: Beraş (برش) - vücutta görünen lekeler)

Basca: Baska (بصقة) - anksiyete hali; tükürük)

Bata: Bet (بت) - Endülüs'ün güneyinde kullanılan fırfırlı ve kuyruklu bir kadın elbisesi)

Batafalua/Batafaluga: Habbe halve (حبة حلوة) - anason)

Batán: el-Batân (البتان) - bir mil tarafından çevrilen kalın ahşap tokmaklarla keçeyi dövme ve ovma işini yapan bir hidrolik makine; bu makinenin çalıştığı bina; dinkleyen değirmen)

Batea: Batîha (بطيحة) - içinde altın ve diğer minerallerin yıkandığı kübik biçimli ahşap tepsi; yassı oluk şeklinde imal edilen ahşap tekne; denizcilerin kullandığı ahşap duba)

Baurac/Bórax/Borate/Boron: Bûrak (بورق - boraks; pudra; barut)

Bazar/Bazaar: Bâzâr (بازار - Farsça menşeli, çarşı)

Bedem/Badán: Beden (بدن - gövde; hayvanî vücut)

Beduino/Bedoin/Bedouin: Bedevî (بدوي - bedevî)

Belis/Beliz: İblîs (إبليس - iblis)

Bellota/Bolota: Bellûta (بلوطة) - palamut; ince parlak keten ya da kadife kumaştan kızıl boncuklu ipek çizgili bazen de altın işlemeli bir çeşit kadın eteği; açılmamış karanfil tomurcuğu)

Ben: Bân (بان - beyaz çiçekli, fındık büyüklüğünde meyvesi olan ve parfümeride kullanılan bir tür ağaç)

Ben: Bin (بن - oğlu; oğul)

Benalmádena: Binâü'l-mathane/Binâü'l-ma'dine/İbnü'l-medîne (بناءالمطحنة / بناءالمعدنة / ابن المدينة - şehrin yollarına dönecek taşların temin edildiği taşocağı, Malaga'nın 20 km. kadar batısında bulunan bu beldede Endülüs devirlerinde taşocaklarının bulunması ihtimali yüksektir, çünkü bölge tam anlamıyla taşlık bir yerdir; maden ocağı, bölge maden bölgesi olarak da anılıyor olabilir, çünkü az da olsa yakut ve limonita gibi değerli ve yarıdeğerli taşların çıkarıldığı tahmin edilmektedir; şehrin oğlu, şehre bağlı fakat şehrin dış bölgesinde yer alan yerleşim yeri, bize göre bu anlamda olma ihtimali çok zayıftır)

Benicasim: Benî Kâsım (بنی قاسم - Kâsımoğulları)

Benimerín: Benî Merîn (بنی مرين - Merînîler)

Benjoin/Benjoim/Beijuim/Benzoin/Benzene: Lübân câvî (جاوي لبان - reçine; benzoin)

Berberí/Bereber: Berberî (بربري - Berberîliğe ait; Berberî)

Berberís/Barberry: el-Berbârîs (البرباريس - karamuk; sarıçalı; alıç)

Berenjena/Aubergine/Alberengena/Berengena/Beringela/Berinjela/Bringella: el-Bâdincâne (البادنجانة - patlıcan)

Betelgeuse: Beytü'l-cevzâ' (الجوزاء بيت) - İkizler Evi; İkizler Burcu)

Bezoar: Bâzehr (بازهر - Farsça menşeli, sindirim sisteminde oluşan kitle veya taş)

Bismuto/Bismuth: Bismût (بزموت - Latince menşeli, bizmut)

Biznaga/Bisnaga: Bisnâka (بسناقة - Latince kökenli, bir bitki türü ve bu bitkinin kökleri)

Blaaah: Vâ lehâ (والها - yazık ona!)

Bocací/Bucarán/Buckram: el-Bukram (البقرم - Türkçe menşeli, renkli ve kalın iplikten dokunmuş kumaş)

Bodoque/Batoque/Badóch/Botoque/Bodocal/Bozzo: Bündük (بندق - yaylı bir tüfekten ateş edilen küçük bir kil topu veya kaya; yuvarlak kabartma tezyînât; zekâsı kıt kimse)

Borage/Boraginaceae: Ebû 'arak (أبو عرق - ter sökücü)

Borge: Burc (برج - kule)

Borraja: Burrece (برجة - zembil çiçeği)

Bota: Batta (بطة - içecek depolamada kullanılan deri tulum)

Botarga: Batraha (بطرخة - bazı gösterilerde veya eğlencelerde giyilen alaca renkli gülünç bir giysi)

Botor: Bûsûr (بثور - yumuşak tümör)

Brico: İbrîk (إبريق - Farsça menşeli, ibrik; toprak kap)

Búho: Bûhe (بوهة - alaca baykuş; asık suratlı kimse)

Bujía/Bougie: Bicâye (بجاية - Bicâye şehri; mum; şem'a; kandil)

Bulbul: Bûlbûl (بلبل - bûlbûl; andelîb)

Buraco/Agujero/Hueco: Burce (برجة - değırmendeki zeminde milin girdiğı yerdeki taş oyuk)

Burci: Burşe (برشة - yüksek kapasiteli büyük gemi)

Burdo/Burda: Bürde (بردة - hırka; pelerin benzeri bir giysi)

Buza: Bûze (بوزة - Farsça-Türkçe menşeli, boza; Osmanlı idaresindeki Mısır'da içilen bir içecek türü)

Buzaque: Ebû zakk (أبو زق - sarhoş)

Cabaya: el-Kabâ' (قباءال - kaftan benzeri bir giysi)

Cabilla/Cabilda: Kabîle (قبيلة - kabile)

Caceta: Ke's (كأس - maşrapa; kâse)

- Cachera: Kışre (قشرة - sert yünden yapılmış kaba bez veya çuhâ)
- Cacis: Kasîs (قسيس - Hristiyan din adamı; rahip)
- Caçarate: Kasarât (قصرات - balık ağının dar ve kısa olan kısmı)
- Cadae/Cadahe/Cotofre: Kadah (قدح - içecek sürahisi; kadeh)
- Cadí: Kâdî (قاضي - kadı; hâkim)
- Cadimo/Cadîn: Kadîm (قديم - kadîm; sanat veya meslek eğitime sahip)
- Cadira: el-Kadre/el-Kıdre (القدرة - küçük tencere)
- Cadozo: Kadûs (قدوس - nehir yatağında oluşan girdap)
- Café/Cafe/Coffee: Kahve (قهوة - kahve)
- Câfila: Kâfile (قافلة - yolcu kâfilesini; kervan)
- Cafîz/Cahiz: Kafîz (قفيز - tahıl için bir ölçü adı)
- Cafre/Kaffir: Kâfir (كافر - kâfir; insanlıkdışı; görgüsüz; hoyrat; barbar; zâlim)
- Caftân/Cafetan: Kaftân (قفطان - Farsça-Türkçe menşeli, kaftan)
- Caimacân: Kâim makâm (قائم مقام - vezirin yerine göreve nezâret eden bir asker-yönetici)
- Calahorra: Kalehürre (قلهرة - Baskça Calagurris menşeli, Müslümanların yaptığı güçlü kale; kıtlık zamanlarında halka ekmek dağıtılan resmî yer)
- Calamita: Karamît (قرميط - mıknatıs taşı)
- Calañes: Kalânîs (قلانس - kalensüveler; Abbâsî halifeleri tarafından kullanılan bir çeşit silindirik kavuk)
- Calatañazor: Kal'atü'n-nüsûr (قلعة النصور - kartallar kalesi; kartalkale)
- Calatayud: Kal'atü Eyyûb (قلعة أيوب - Eyüp kalesi)
- Califa/Calife/Alcalifa/Alifa/Aljalifa/Galdifa/Algalifus: Halîfe (خليفة - halife)
- Camafeo/Camafeu/Camaieu/Camée: Hacer kerîm (حجر كريم - minyatür; doğuya has nakış; değerli taş)
- Camello: Cemel (جمل - deve)
- Camisa/Chemise: Kamîs (قميص - gömlek)
- Canal: el-Kanâl (القنال - su kanalı)

- Canana: Kinâne (كنانة - ok torbası; okluk)
- Cande/Candie/Candi/Candy: Kandî (يَقْنَد - Farsça menşeli, şekerli)
- Candil: Kındîl (قندیل - lamba; kandil; misbah)
- Cárabe/Charabe/Karabe: Kehrebâ (كهربا - kehribar)
- Carabela/Caravela/Caravella/Caraway/Caravel: Kârib a'lâ (قارب - أعلى - Grekçe menşeli, karavela; bir çeşit hafif ve yuvarlak hatlı yük gemisi)
- Cárabo: el-Kelb (الكلب - gerçek av köpeği)
- Carafe: Ğarâfe (غرافة - cam sürahi)
- Caramuzal/Caramussal: Kârib musattah/Karamusal (قارب مسطح / قارة موسال - Türkçe menşeli, üç direkli yüksek yük gemisi)
- Carava: Karâb (قراب - bayram veya eğlence günlerinde çiftçilerin ya da işçilerin bir yerde toplanması)
- Caravana/Alcaravan/Alcarvan/Caravan/Caravane/Alcaravâo: el-Kervân (الكروان - Farsça menşeli, ticaret kâfilesini; kervan; balaban kuşu türü)
- Carcajada: Kahkaha (قهقهة - kahkaha)
- Carme/Carmen: el-Kerm (كرمال - üzüm asmaları; bahçeli villa; meyve bahçesi; gerdanlık; dinlenme ve eğlenme için kullanılan meyve-sebze bahçesi; bostan)
- Carmel: Lisânü'l-hamel (لسان الحمل - sinirotu çeşidi)
- Carraca: Harrâk (خراق - iki bin tona kadar yük taşıyabilen büyük tonajlı bir gemi türü)
- Casida: Kasîde (قصيدة - kasîde; Tanrıya adanmış hüznü bir şarkı veya ağıt)
- Catâr: Kıtâr (قطار - birbirine ipile bağlı ve aynı çizgide yürüyen deve veya fil sürüsü)
- Cavir: Kebîr (كبير - Müdeccenlerin mallarına Hristiyanlarca konulan ambargo; el-Hamrâ'da bir kemer çeşidi)
- Cazurro: Kazûre (قذورة - kötü ve acımasız adam)
- Cebratana/Cerbatana/Zarbatana/Sarabatana/Sarbacane: Zerbatâne/Sebatâne (زربطانة / سبطانة - kuş avlamak için kullanılan)

üfleç; üfleyerek ok atılan boru; küçük kalibreli bir top; hava tabancası)

Cedria: Sadriyye (صدرية - Gırnata'da kullanılan bir çeşit korse)

Cegatero: Sakkât/Sikât (سقات / سقاط - ikinci el satıcısı; yüksük)

Ceifa/Acefa: es-Sayf (الصيف - yaz; hasat mevsimi)

Cemime: Zimâm (زمام - hastalar veya öğrenciler için özel alan; birşeyi bağlamaya veya ayakta tutmaya yarayan ahşap parça)

Cenî: Sînî (صيني - çok ince bir pirinç madeni çeşidi; çinli)

Cequí/Ceca/Zecchino/Sequin: es-Sikkî (السكي - Endülü devrinde Akdeniz dünyasında tedavülde olan bir altın sikke)

Cero/Cifra/Zéro/Zero/Chifra/Cipher: Sıfır (الصفر - sıfır; değeri olmayan rakam)

Ceuta/Ceita: Sebte (سبتة - Sebte)

Ceutí/Cepti/Cetil: Sebtî (سبتي - Sebte'li veya Ceuta'lı; XVI. Yüzyılda Kastilya'da geçerli olan bir Portekiz sikkesi)

Chafariz: Cevâris (الجوارس - boru yığını)

Chafarote/Chifla/Chifarote/Chifarote/Xafarot: Şifre/Şafre (شفرة - ucuna doğru kavisli bir pala çeşidi; kısa ve geniş budama bıçağı; kitap ve kutuların kapağını korumak amacıyla ince deriyle bağlama işinde kullanılan âlet; bekçilerin kullandığı ısıklık)

Charrán/Alchatin/Achatin: eş-Şerrâl (الشرال - uskumru satıcısı; deniz kırlangıcı)

Chilaba/Jellaba: el-Cilbâb (الجلاب - cilbâb; Müslümanların giydiği kapşonlu bir giysi)

Chiquero: eş-Şikâre (الشكارة - keçi-oğlak ahır; çocukların gece toplandığı kulübe)

Chorro/Chorroá/Churro/Churruá: Cerrâ (جری - bir delikten fişkırان sıvı veya gaz; buğday benzeri şeylerin veya insanların dereden akar gibi akışı)

Chulamo: Ğulâm (غلام - genç oğlan)

Cibica: Sebîke (السبيكة - sürtünmeyi önlemek için ağaca çivilenmiş demir levha)

Cica: Sika (ثقاء - güvenilir)

Ciclán: Siklâb (التكلاب - tek taşaklı adam)

Cid: Seyyid (سيد - efendi)

Cifac/Cifaque: Sıfâk (صفاق - karın zarı; periton)

Cifra/Cifrar/Jafr: el-Cefr (الجفر - Cifr ilmi; rakamlar, harfler ve sembollerden gizli anlamlar çıkarmak)

Cigarral/Zigarr: Arzu'l-eşcâr (أرض الأشجار - Endülüs şehrinin çevresinde şehre tepeden bakan bağ-bostan-bahçe evi; ağacı bol olan arazi; Tuleytula'da yazlık köşkerin süslemelerine verilen ad)

Cimbara: Zebbâre (زيارة - budama makası; tırpan)

Cimboga/Zamboa: ez-Zenbû'a (الذنبوعه - buruşuk elmaya benzer bir meyve çeşidi)

Cimitarra: Sımasâme târi'e (صمصامة طارئة - eğri kılıç; gaddâre)

Clima: İklîm (إقليم - bir mntıkada temâyüz eden hava şartlarının toplamı; diğerlerine nisbetle kendine özgü ayırt edici özelliklere sahip bir bölge)

Cofa/Alcofa: el-Kuffe (القفة - küfe; büyük sepet)

Cohen: Kâhin (كاهن - kâhin)

Coima: Kaveyimme/Kâyime/Kıyme (قيمة / قايمة / قويمه - câriye; rüşvet)

Colcótar: Kulcutâr (قلقطار - toz demir peroksit içeren kırmızı renk; bakırımsı demir oksit)

Comino/Cominho/Cumin: el-Kemmûn (الكمون - Latince menşeli, kimyon)

Cora/Alcora: el-Küre (الكورة - birkaç şehri kapsayan büyük idarî birim)

Corbacho/Kurbash/Karbatsche/Cravache: el-Kürbâc (الكرباج - Farsça-Türkçe menşeli, kırbaç)

Corma: el-Gurme (القرمة - Grekçe menşeli, cezaevinde mahkûmun özgürce dolaşmasını engellemek için ayağına takılan ahşap aparat; özgürlüğü kısıtlama aracı)

Cotba: Hutbe (خطبة - Cuma hutbesi)

Cotonia/Algodão: el-Kutniyye (القطنية - pamuklu kumaş)

Coz: Kavs (قوس - Gırnata'da kemerli ya da yay şekilli bir ipek çeşidi)

Cubeba/Alcubeb/Alchubebe: el-Kübâbe (كبابة - Farsça menşeli, kübabe; biber çileği; biber çeşidi)

Cueza: Kıyâs (قياس - bir miktar tahıl; inşaatçıların sıva yoğurmak için kullandıkları ahşaptan havuz)

Cúfca: Kûfi (كوفي - Kûfi hat)

Cúrcuma/Curcuma/Curcumin/Curcuminoid: el-Kürküm (الكركم - zerdeçal kökü; hint safranı; ilaç olarak da kullanılan sarı boya)

Curdo: Kürdi (كردى - Kürt)

Cuscuta/Cuscute: el-Küşûte (الكشوتة - büyük küsküt, büyük bağbozan veya şeytansaçı bitkisi)

Dabbat: Dâbbe/Dâbbetü'l-ard (دابة الأرض / دابة - kıyamet alâmetlerinden biri olan Dâbbetülarz; Apocalipsis)

Dado: el-A'dâd (الأعداد - sayılar)

Daga/Taca: Tâka (طاقة - küçük mahzen; küçük kapaklı dolap; pişirmek için fırına dizilen tuğla bloklarından herbiri)

Dahîr: ez-Zâhir (الظاهر - sultandan gelen emirleri içeren mektup)

Daifa: Dayfe (ضيافة - muhabbetle ve ikramlarla karşılanan misafir veya konuk; eve hâkim olan câriye)

Dalmir: Darbü'l-Emîr (ضرب الأمير - bir para çeşidi)

Damasco/Damasqui/Damascus: ed-Dımaşkî (الدمشقي - Dımaşk tarzında kumaş doku desenli ipek veya yün kumaş; Dımaşk menşeli ticari mallar; Dımaşk menşeli)

Darga/Adarga: ed-Deraka (درقاة - yumurta veya kalp biçimli deri kalkan)

Darro: Ter'a/Terâ'a (ترعة / ترعة - pis suların aktığı kanal veya boru; kanalizasyon borusu)

Derrama/Garrama/Garama/Garramar: el-Ğarâme (الغرامة - devlete ödenmesi gereken verginin bir köy ya da belde sâkinleri arasında paylaşılması; geçici veya olağanüstü vergi)

Derramar/Garramar: el-Ğarâme (الغرامة - devlete ödenmesi gereken vergiyi bir köy ya da belde sâkinleri arasında paylaşmak)

Derviche/Dervish/Derviscio: Dervîş (درويش - derviş)

Dey/Dei: ed-Dây (الداي - Türkçe kökenli kelime, dayı: Osmanlılar döneminde Tunus, Cezayir ve Trablusgarp'ta valilere verilen san)

Dinero/Dinheiro: Dînâr (دينار - Latince menşeli, dinar; altın para)

Diván/Divan/Douane: Dîvân (ديوان - sedir; kanepeler; şiir divanı; Osmanlı devletinin yönetim meclisi ve üyeleri)

Droga/Drug/Droga/Drogue: Hatrûka (خطروقة - tıpta, imalat sektöründe ve güzel sanatlarında kullanılan nebâtî veya hayvânî mineraller içeren madde; hazırlığı yoğun bilgi ve zahmet gerektiren ilaç)

Drub/Droub: Darb (ضرب - yenilgiye uğratmak; dövmek)

Druso/Drusa/Druse/Druze: Dürzî (الدرزي - Dürzî)

Edén/Éden/Eden: 'Aden (عدن - çok lezzetli gıdaların bulunduğu çok keyifli bahçe; Adn cenneti)

Edrisî: İdrîsî (الإدريسي - Müslüman coğrafyacı)

Eixortins: eş-Şurtî (الشرطي - emîrin muhafızları)

Ejarbe/Jarba/Jarbe: eş-Şerb/el-Cerbe (الجرية / الشرب - şiddetli yağış alan nehrin taşması; sulama suyunun miktarı; üç günlük sulama sırası)

Elche: 'Ilc (علج - Hristiyan İspanyalılara göre Hristiyanlık'tan dönen mürted morisko; barbar)

Elemî: el-Lâmî (اللامي - merhem ve cilâ olarak kullanılan bir çeşit ağaç reçinesi; elimi)

Elíxir: el-İksîr (الإكسير - iksir; çeşitli tıbbî maddelerden müteşekkil etkili bir ilaç; Müslüman simyacıların felsefe taşı)

Emblecar/Embeleco: el-Belâ' (البلاء - hile yapmak; kandırmak)

Emirato/Emirado/Émirat: İmâre (إمارة - emîrlik)

Emxara: eş-Şa'râ' (الشعراء - çalılık; çalı)

Encaramar: el-Kerâme (الكرامة - çaba sarfederek birini erişmesi zor olan bir yere yükseltmek veya ulaştırmak; birini yüceltmek uğrunda zahmet çekmek)

Enchufar/Enchufe: el-Cevf (الجوف - bir başkasıyla birlikte kazanılan ticarî iş; bir kimseyi gerekli özellikleri taşımadığı ya da ehil olmadığı halde siyasi nüfuzu sayesinde bir devlet makamına getirtmek)

Engarzar: Ğarze (غرزة - birden fazla nesneyi zincirleme şekilde birbirine bağlamak; katlamak; kıvırmak)

Enjeco/Jaque/Xáque//Chèque/Check: eş-Şâh (الشاه - şah; satrançta mat; kontrol; kargaşa; zorluk)

Escabechar: es-Sikbâc (السكباچ - Sikbâc hazırlamak veya yapmak)

Escabeche: es-Sikbâc (السكباچ - kızarmış zeytinyağı, sirke, baharat, soğan, defne yaprağı, limon vb. karışımıyla yapılan bir çeşit balık sosu veya salamurası)

Escafılar/Descafılar/Descacilar/Acafelar: et-Tasfiye (التصفية - mimaride eskiyen tuğlaları çıkararak yerlerine yenisini yerleştirmek; seviyesini düşürmek için bir duvarın dibini kazmak)

Escaquear: es-Sekvîr (سكويرال - bir şeyi satranç tahtası gibi karelere bölmek; bir görevin veya kamusal zorunluluğun ifa edilmesine mani olmak)

Escarlata/Escarlate/Scarlet/Scarlata/Écarlate: İşkerlâta (إشكرلاطة - Grekçe menşeli, halka veya broş benzeri şeylerle süslenmiş yün veya ketenden kızıl renkli giysi)

Espinaca/Espinafre/Épinards/Spinach: İsfânâh/İsbenâh (إسبناخ - Farsça menşeli, ıspanak)

Estragón/Estragão/Tarragon: et-Tarhûn (الطرخون - Grekçe menşeli, tarhun otu)

Fadan/Fadin: Fedân (فدان - külliye hazîresi; cami ve medresenin içinde bulunduğu alan; kampüs)

Fadia: Fidda (فضة - gümüş para)

Falacha: Halâce/Halíce (حلاجة / حليجة - hurma ve sütün karışımıyla yapılan zarif bir yiyecek)

Falagar/Halagar: Halâk (حلاق - hoş gidecek şeyler yaparak veya söyleyerek birine karşı sevdiğini göstermek; memnun olması veya gurur duyması için birine sebep bahşetmek; memnun etmek; teskin etmek; sevindirmek)

Falifa: Hanîfe (حنيفة - koyun veya keçi yününden mamul aba tarzında bir giysi)

Falleba: Hallâbe (خلاية - kapı tokmağı; pencere kanatlarını kapadıktan sonra sürgülemeye yarayan ve ortasında her iki yana işleyen tutacak yeri bulunan uzun demir sürgü)

Faltriquera: el-Hakîbe/Hatrikeyre (خطريكة / الحقيبة - elbise çantası; bazı kadın giysilerinde bulunan iç cep; antik tiyatrodan sahne)

Faluca/Falouque/Felucca/Feluca/Filuca/Falúa: el-Felûke (الفلوكة - genellikle limanlarda ve nehirlerde kullanılan uzun ve dar hafif tekne; yelkenli-kürekli küçük gemi)

Fanal/Farol/Farola: Fenâr (فانار - deniz feneri; gemilerin kış kısmına yerleştirilen işaret feneri; fener; sokak lambası)

Fanega/Faneca/Hanega/Fanga: el-Fenîka (الفنيكة - büyük çanta; tahıl ve tuz gibi yiyecekleri ölçmede kullanılan ve miktarı Endülüs-İspanya yörelerine göre değişen ölçek; buğday ekimine uygun arazi parçası; tohum taşıyan tekne)

Fanfarrón/Fanfaron/Fanfaronade/Farfán: el-Ferfâr (الفرفار - sahip olmadığı özelliklere veya cesarete sahip olmadığı halde kendisiyle övünen kimse; bir buğday çeşidi Müslüman emîrin hizmetinde savaşa katılan Hristiyan askerler; VIII. Yüzyılda esir olarak Mağrib'e götürülen, orada yaşarken Hristiyan inancını muhafaza eden ve 1390 yılında Kastilya'ya geri getirilen İspanya yerli halkından bir grup)

Faquir: Fakîr (فقير - Müslüman velî veya derviş)

Fardacho: Hardûn (خرضون - kertenkele)

Fárfara/Hálara: Felğalâle/el-Ferfâre (الفرفارة / فلغلالة - öksürükotu; içinde kuş yumurtası olan yumuşak bir kapak)

Farnaca: Harnak (الخرنق - tavşan yavrusu; posta veya askerin önünde giden delil)

Farota: Harrûce (خروجة - mahkemeye gerek olmaksızın edepsizliği ortada olan kadın)

Farruco: Ferrûc/Ferrûka (فروجة / فروج - edepsiz ve küstah kimse; kendi topraklarından çıkıp gelmiş Galiçyalı veya Asturiaslı soluk benizli genç; yaygın bir Endülüs dansı ve müziği çeşidi)

Fatel: Fidâl (فضال - pileli etek)

Fatexa: Fettâşe (فتاشة - demirden veya metalden avize)

- Fatıma: Fâtıma (فاطمة - Fatma)
- Fatımida: el-Fâtımî (الفاطمية - Fâtımîler'den; Fâtımîler'e ait)
- Felús/Foluz/Fuluz: Fülûs (فلوس - bakırdan sikke)
- Fetua: Fetvâ (الفتوى - fetva)
- Fez: el-Fâs (الفاص - Fas şehri)
- Fideo: el-Fidevş (الغدوش - şehriye veya erişte; çok zayıf kimse)
- Filelí: el-Fîlâlî (الفيلاي - Mağrib'te Fîlâl şehriden gelen ince yünlü dokuma)
- Foceifiza: el-Füseyfisâ' (الفسيفساء - mimari süslemede kullanılan mozayik; bitkisel ve hayvansal desenlerin altın yıldızla bezendiği renkli mozayik)
- Fodoli/Fodelí: Fuzûlî (فضولي - çağrılmadığı yere giden serseri geveze; üstüne vazife olmayan işe burnunu sokan kimse; etrafında çuvalları olup da onlarla bir şey yapmayan adam)
- Fomahant/Fomahante: Femü'l-hût (فم الحوت - Aquarius ya da balık burcunun birinci büyük yıldızı)
- Forrar: Hurr (حر - özgür kılmak)
- Fota: Fûta (فوطية - ince çizgili kumaştan yapılan şal veya sarık türü bir giysi)
- Fulano/Fulan/Fulane: Fülân (فلان - filan)
- Fustal/Fustán: Fustâtiyyü'l-asl/Füstân (فسطاطي الأصل / فسطان - Mısır'ın başşehri Kâhire'nin eski adı olan Füstât menşeli kaba kumaş)
- Fustic/Fustoc/Fustete: el-Füstukî (الفسنتقي - ahşap için kullanılan fistic rengi boya)
- Gabán/Gabana: el-Kabâ' (القباء - kaban; uzun manto)
- Gabarra/Gabarres: Ğabâre (غبارة - mavna)
- Gacel/Gacela/Gacele/Gazella/Gazelle: Ğazâl (غزال - erkek ceylan)
- Gacia: Ğâzi (غازي - kutsal savaşa katılan asker)
- Gala: Hil'a (خلعة - hükümdar ya da emîr tarafından verilen onur giysisi hil'at)
- Galacho/Calancho: el-Gavs/el-Galz (الفوز / الفلز - tepe ya da dağ yamaçlarından akan su arkı)

- Galbana/Galgana: Celbâne/Cülbâne (جلبانه - bezelye)
- Galima: Ğanîme (غنيمة - Endülüslülerin düşmanlarına göre sık tekrarlanan küçük hırsızlık; ganimet)
- Gamuza/Camuça/Gamuça/Camurça/Camusa: Câmûs (جاموس - manda)
- Gañán/Algame: Ğannâm (غنام - ziraat işçisi; rençber; kaba güce sahip adam)
- Gandul/Gandula/Alcandor: Ğandûr/Ğundâr (غندور / غندار - avam tabakasından olup iyi giyimli ve zarif kişiliğiyle kendini topluma sunan kimse; iyi giyimli zübbe; tembel; serseri; kabadayı)
- Gañivete/Cañivete: Cenbiyye (جنبيية - bir bıçak veya kama çeşidi)
- Garbillar: el-Ğırbâl (الغربال – madeni, tahılı veya unu elemek)
- Garbillo/Alvarral/Alvarbal/Arel/Sajelar: el-Ğırbâl (الغربال - çömlükçi ve madenci eleği; tahıl ve un eleme işlerinde kullanılan büyük elek; elek)
- Garbino: Ğarbî (غربي - güneybatı rüzgarı)
- Garda: Ârıda (عارضة - enine kiriş)
- Garfa: el-Ğarfe (الغرفة - korunması gereken gelenek ya da kanun; bir avuçla alınmış su; hastalıklı hayvan tırnağı)
- Gárgol: Ğarğal (غرغل - cılk yumurta)
- Garra: el-Ğarre (الغرة - pençe)
- Garrafa/Garrafa/Carafe: el-Ğarrâfe (الغرافة - özellikle soğuk içecek için kullanılan dar ve uzun biçimli bir sürahi)
- Garrido: el-Ğarîde (الغريدة - temiz, zarif, hoş ve mükemmel kimse)
- Garza: Ğarse (غرسة - balıkçıl türü bir kuş; mavi gözlü kimse)
- Gazapa/Gazapo: Kezb (كذب - yalan)
- Gazua: Ğazve (غزوة - gazve; askerî sefer)
- Gelis/Geliz/Xeliz: Cellâs (جلاس - ipek tüccarı)
- Genio/Jinn/Djinns: Cinn (جن - cin; cinler)
- Gindi/Jinete: Cündî (جندي - asker; silahlı Müslüman süvari)

Gineta/Jineta/Genette/Genet/Civet/Civeta/Civette/Zibet/Zibetto: Zebede (زبده - kürk yapımında kullanılan misk derisi; misk kedisi)

Girel/Jirel: Cilâl (جلال - zengin at koşumları)

Giz: Cibs (جيس - terzilerin elbise çiziminde kullandıkları kireç türü)

Gomer: el-Ğumr (الغمر - safrandan elde edilen bir boya; kauçuk ağacı)

Gorab: Ğurâb (غراب - kuzgun)

Granadí: el-Ğarnâti/İğranâti (الغرناطي - Gırnatalı; Gırnata'ya ait)

Guadalajara: Vâdî'l-hicâre (جلاى دأو راة - kaya vâdîsi veya nehri)

Guadalcanal: Vâdî'l-kanâl (وآدى القتال - kanal veya nehri)

Guadalcazar: Vâdî'l-kasr (وآدى القصر - kaleköşk vâdîsi veya nehri)

Guadalcoton: Vâdî'l-kutn (وآدى القطن - pamuk vâdîsi veya nehri)

Guadalhorce: Vâdî'l-hars (وآدى الحرث - ekim vâdîsi veya nehri)

Guadalmedina: Vâdî'l-medîne (وآدى المدينة - şehrin vâdîsi veya nehri)

Guadalquivir: el-Vâdî'l-kebîr (الودى الكبير - büyük vâdî veya büyük nehir)

Guadalupe: Vâdî'z-zi'b (وآدى لذئب - kurt vâdîsi veya nehri)

Guadalviar: Vâdî'l-ebyaz (وآدى الأبيض - beyaz vâdî veya beyaz nehir)

Guadamaci/Guadamecil: Ğidâmesî (غدامسي - Ğidâmes şehrinde yapılan kabartmalı deri)

Guájara: el-Va're (الوعدة - gür ormanla kaplı bölge; engebeli ve çalılıklar içinden geçen yol)

Guájete/Guahate/Guahete: Vâhîde bi-vâhîde (واحدة بواحدة - birer birer, biri sebebiyle diğere)

Gualá: Vallâh (والله - Allah'a yemin olsun ki, Allah adına)

Guarismo: el-Hârizmî (الخوارزمي - Harizmî'ye ait rakamlar ilmi olan algoritma)

Guifa/Gifa/Jifa: Cife (جيفة - mezbaha sakatâtı)

- Guilla: Ğalle/Ğille (غلة - bereketli hasat, maddi refah)
- Guindilla: Cündiyye (جندية - askeri bina)
- Guitarra/Guitar/Quitarra/Guitare: el-Gîsâre (القيثارة - Grekçe menşeli, gitar)
- Gúmena/Gómena/Gúmera: Kûmene (كومنة - gemilerde kullanılan bir halat çeşidi)
- Gumía/Gomia/Agomia/Agumia: el-Kümmiyye (الكمية - kamaya benzer kambur bir bıçak ya da hançer türü)
- Gurapas: el-Kurâb (القراب - kürek cezası)
- Haarraz: Harrâs (حراث - çiftçi; köylü)
- Habiz/Habús: Habîs (حبيس - bir malı vakfetme; vakfedilen mal; vakıf)
- Haboob: Hebûb (هبوب - kum fırtınası)
- Hachís/Alhexixa/Alhaxix/Haxixe/Haschisch/Hashish: el-Haşîş (الحشيش - esrar otu; marihuana)
- Hacinar: Hazîn (حزين - düzensizce veya amaçsızca mal biriktirmek; inşaatla girişleri üstüste dizmek)
- Hacino: Hazîn (حزين - sefil; zavallı; hırslı; mutsuz)
- Hadixar: ed-Dişâr (الدشار - konak; mezraa; çiftlik; dağlık arazi)
- Hadruba: el-Hadbâ' (الحدباء - kambur)
- Hafiz/Haiz/Afice: Hâfız (حافظ - muhafız; kâhin; hâfız)
- Hamariyo: Harâm (حرام - haram; yapılması yasaklanan şey)
- Hamman: Hammâm (حمام - hamam; yıkanıp temizlenme yeri; Müslümanların hem temizlik hem de eğlence amacıyla kullandıkları mekân)
- Hamudí: el-Hammûdî (الحمودي - XI. Yüzyılda Alî b. Hammûd tarafından kurulan, kısa bir süre Kurtuba'ya fakat daha çok Mâleka ve el-Cezîretü'l-hadrâ' bölgesine hâkim olan hanedan)
- Haragán/Haragána: el-Harâ kân (خرا كان - "pislik oldu" sözlük anlamıyla "çalışmayı reddeden tembel adam" için kullanılan bir deyim)
- Harbar: Harâb (خراب - hasret kalmak; hızla veya aceleyle bir şey yapmaktan dolayı nefes nefese kalmak)
- Harem/Harén: Harîm (حريم - harem dairesi)

Harija: Harîce/Herîse (خريجة / هريسة - değirmende tahılın öğütülmesi esnasında havaya yayılan un tozu; un yapımında kullanılan kırık veya ezik mısır)

Harma/Alharma/Gamarza: el-Harmel (الحرملة - turunçgillerden bir bitki ya da ağaç)

Hárón/Aragan: Harûn (خرون - tembel veya çalışmayı reddeden kimse; ısıya dayanıklı)

Hasan/Haçen: Hasen (حسن - Hasan)

Hasta: Hattâ (حتى - ...e kadar)

Hataca: Fattâka (فطاقة - büyük kaşık; ahşap kepçe)

Hate: Hadd (حد - sulama için ayrılmış su veya gölet)

Hazana/Hazaña: Hasene (حسنة - üstün başarı; beceri; büyük iyilik)

He: Hâ (ها - işaret zamiri, işte; o)

Hégira: Hicre (هجرة - hicret)

Hobacho/Hobacha/Hobachón: el-Hevbe (الهوية - gevşek; ahmak; tembel)

Hoque/Oque: Hakk (حق - hakediş; hak; bir pazarlık ya da sözleşmenin tamamlanmasına aracılık edene verilen hediye)

Huri/Houri: Hûrî (حوري - huri; cennet kadını)

Ifrit: 'Ifrit (عفريت - ifrit; Binbirgece masallarıyla meşhur olmuş bir cin ya da şeytan)

Imam/Imán/Imã: Îmâm (إمام - imam)

Imela: el-Îmâle (الإمالة - Endülüs Arapçası'nda e/a sesini i/ı sesine yakın söylemek)

Islam/Islám: Îslâm (الإسلام - Îslâm)

Iznajar: Hısnu'l-hacer (حصن الحجر - Kayakale)

Jabalí/Javali: el-Cebelî (الجبلي - yaban domuzu)

Jabalón/Jabalcón: Cemelûn (جملون - payanda; yıldız yörüngesi)

Jábega/Jabeque/Enxavego: eş-Şebeke (الشبكة - balık avlamada kullanılan büyük süpürme ağı; bir balıkçı teknesi çeşidi)

Jabí : Şa'bî (الشعبي - Gırnata'da yetişen bir elma veya üzüm türü)

Jabón: Sâbûn (صابون - Latince menşeli, sabun)

Jácara: Şa'r (شعر - içinde masal ve hikâyelerden sözler içeren ve akşam eğlencelerinde kullanılan romantik bir danslı şarkı türü)

Jácena: Câsir (جاسر - yapının damında kullanılan çamdan kalın giriş)

Jaenez: Ceyyânî (جيانى - Ceyyân üzümü)

Jaez: Cehâz (جهاز - koşum takımı)

Jaharî: eş-Şe'arî (الشعري - Endülüs'te bir incir çeşidi)

Jaharrar: Ciyâr (جيار - harçla duvarı sıvamak)

Jaharro: Ceyr (جير - sıvama)

Jaima: Hayme (خيمة - Mağriblilerin çadırı)

Jaique: el-Hâik (الحائك - Endülüslü kadınların gündelik olarak giydikleri bir giysi çeşidi)

Jalear: Halâ'a/Halâ'e (خلاعة / خلانة - alkışla ve çeşitli şeyler söyleyerek şarkıcı câriye ve rakkâselere tezahürat yapmak; av köpeğini avın üzerine kışkırtmak)

Jaloque/Siroco/Sirocco: Şelûka (شلوكة - Akdeniz'den esen güneydoğu rüzgârı; sıcak sabâ rüzgârı)

Jamî: Şâmî (شامي - Şam üzümü)

Jâmila: Hâme (حامة / حاماة - değirmene gitmeden evvel kaynarsu yardımıyla sıkılmışzeytin yığınınından çıkan sıvı)

Japuta: Şebbûta (شبوطة - kayabalığı; pomfret)

Jaque-mate/Xeque-mate/Checkmate: Şâh mâte (شاه مات / شيوخ مات - satrancın şâhi veya şeyhi öldü)

Jáquima/Xaquima: Şekîme (شكيمة - kement; yular)

Jarabe/Axarabe/Axarave/Xarabe/Syrup/Xarope/Sorbete/Sorvete /Sorbo/Sorvo/Sirop: eş-Şerâb (الشراب - içecek; şurup)

Jaraíz/Zafareche/Safareche/Zafariche/Chafariz/Safareig/Zafarei g/Safreig: Sıhrîc (صهرىج - sıkılmış üzüm çukuru; nebîzhâne; sarnıç; gölet; havuz)

Jarcha: Harce (خرجة - Endülüs şâirlerinin Arapça veya İbranice söyledikleri geleneksel romantik şarkılar)

Jareta: Şerîta (شریطة - bir çeşit büyük balık ağı; kement; süslü kemer)

Jaricar/Exarico: eş-Şerîk (الشريك - suyun elde edilmesi için ortaklığa katkı yaparak o suyun paylaşımına ortak olan kişi; ürünüyle mütenasip şekilde hasadın kirasını veren çiftçi)

Jarifo/Jarifa/Jerife/Aljerife: Şerîf (شريف - süslenmemiş olduğu halde gösterişli; şerefli; asil; saygın)

Jarra/Zarra/Gorra/Giara/Giarro/Jarre/Almoxarra: Cerre (جرة - kavanoz; testi; iki kulplu ve boyunlu çömlek)

Jatib: el-Hatîb (الخطيب - hatip)

Jayán: Hayyân (حيان - enerjik ve dinç kimse)

Jazarino/Jazarina/Jacerina/Jazerina/Ghiazzerino: el-Cezâîrî (الجزائري - Cezayir şehriden; oraya ait)

Jazmín/Jazmines/Jasmin/Jasmine/Jessamine/Jasmone: el-Yâsemîn (الياسمين - Farsça'dan Arapça'ya geçen kelime, yâsemîn)

Jeliz: Cellîs (جليس - Gırnata Emîrliği'nde şehrin ipek vergisini toplamakla ve açık artırmayla satmakla görevli tüccar)

Jemesía: eş-Şemsiyye (الشمسية - evin ışık ve havalandırma ihtiyacını karşılaması için taş, tuğla, alçı veya ahşaptan yapılan kafes)

Jeque/Xeque/Sheikh: eş-Şeyh (الشيخ - şeyh; büyük veya yaşlı bilge kimse)

Jerbo/Gerbo/Gerboise/Jerboa: Yerbû' (يربوع - bir tür sürüngen olan gerbil)

Jeta: el-Hadd (الخد - yanak; kadeh; arsız genç)

Jofor: Cüfre (جفرة - teşhis etme; çeşitli araçlar kullanarak gelecekte olabilecek hava şartlarını ve başka konuları tahmin etme)

Jorfe: Cürfe (جرفة - kuru taş duvar; uçurum)

Joroba: Hadebe (حذبة - tümsek; kambur; höyük; sıkıntı)

Jorobar: Hadebe (حذبة - dalga geçmek; muziplik yapmak)

Jorro: el-Cerr (الجر - kerestelik kütük sürüklenme veya çekme işi)

Josa: el-Huşşe (الحشة - meskûn mahalden uzakta üzüm ve meyve ağaçlarıyla donatılmış bağ ve bahçe)

Jucefia: Yûsufiyye (يوسفية - sultan Yusuf tarafından yaptırılan eser)

Julepe/Giulebbe/Julep: Cülâb (جلاب - canlandırıcı şurup; naneli kokteyl; gülsuyu; yatıştırıcı iksir)

Jurdía: el-Cürdiye (الجرديّة - bir çeşit balık ağı)

Jurel: Şürîl (شريل - uskumru; istavrit; karagöz)

Kaçabe: Kasb (قصب - şeker kamışı)

Kohl/Kohl: el-Kuhl (الكحل - sürme; rastık)

Laca/Laquê/Lacquer/Lascar/Laque: el-Lâkk (اللاك - Farsça menşeli, gomalak; lake veya vernik benzeri bir madde ya da bir tür reçine)

Lacre: Şem'u ahmer (شمع احمر - mektup ve benzeri şeyleri mühürlemek için kullanılan kırmızı mum; mühür mumu)

Latón/Latão/Laiton: Lâtûn (لاطون - Türkçe menşeli, parlak sarı renkte bakır ve çinko alaşımı)

Laúd/Alaud/Alod/Alaut/Luth: el-'Ûd (العود - ud)

Lebení: Lebenî (لبنّي - soğutulmuş ekşi süttten hazırlanan bir Mağribî içeceği)

Lechina: Lecîn (لجين - suççeği hastalığı)

Leila/Layda: Leylî (ليلى - gece yapılan eğlence, dans veya kutlama)

Lelilî: Lâ ilâhe illallâh (لاإلهإلاالله - Allah'tan başka ilâh yoktur, savaşlarda ve kutlamalarda Endülüslülerin heyecanlı haykırdıkları kelime-i tevhîd)

Lilac/Lilas: Lîlek/Lîlâk (ليلاك - Farsça menşeli, leylâk)

Lima/Lime: el-Lîme (الليمة - bol sulu küçük bir limon türü veya limer)

Limón/Limão/Lemon/Limoeiro: Leymûn (ليمون - limon)

Limonada: Leymûnâda (ليموناضة - limonata; limon rengi)

Loco: Lûka (لوقة - akıldan ve bilgelikten yoksun kötü karar; hesapsız ve kontrolsüz çalısan pusula gibibir cihaz yerleştirme; sıradışı iş)

Loukoum: Râhatü'l-hulkûm (راحة الحلقوم - lokum)

Maavez: Mahbes (محبس - sarnıç; gölet)

Machumacete: Me'âcinü's-sitte (معاجن الستة - altı farklı şeyin karışımından oluşan bir çeşit özel macun)

- Macio: Mesîh (مسيح - pürüzsüz; düz; yumuşak)
- Macsura: Maksûre (مقصورة - maksûre; kamera)
- Madraza/Almadraza/Madraçal/Madraça: Medrese (مدرسة - medrese; akademi; Müslümanların yüksekokulu veya üniversitesi; evinin hanımefendisi ve çocukların mürebbiyesi anne)
- Madrid: Macrît (مجریط - esinti)
- Maglaca: Mağlaka (مغلقة - nehrin denize döküldüğü yerde yapılmış yay şeklinde büyük set; bir dokuma tekniği)
- Mahadora: Mahdara (محاضرة - ileri seviyeye hazırlık babında bir çeşit mektep)
- Mahaleb: Mahleb (مهلّب - gülgiller ailesinden idrisağacı; mahlep)
- Maharón: Mahrûm (محروم - mahrum; mutsuz; umutsuz)
- Mahoma/Mahomed/Maomé/Maomet/Maomede/Mafoma/Mafa mede: Muhammed (محمد - Hz. Muhammet; Muhammet adı)
- Maimón: Meymûn (ميمون - zeytinyağlı ekmekten yapılan bir çeşit çorba; Meymûn adı; görkem)
- Maimonides: Mûsâ b. Meymûn (موسى ابن ميمون - Musa b. Meymûn, ö. 601/1204: Yahudi asıllı Endülüslü/Kurtubalı din âlimi, filozof ve tabip)
- Mamarracho: Muharric (محرّج - saygıyı hak etmeyen ârızalı veya olgunlaşmamış kişi)
- Mameluco: Memlûk (مملوك - Mısır kölemenleri; köleler; memlûk; aptal)
- Mancage: Menkâş (منقاش - çapa veya kazma çeşidi; bir nakış âleti)
- Mancera: Menkîre (منقيرة - ekim arazisinde bahar koşumunda kullanılan pulluk çeşidi)
- Manchil: Mincel (منجل - kasap bıçağı)
- Mandil: Mindîl (منديل - mendil)
- Maquila/Almaquila/Machila: Mekîle (مكيلة - öğütmek üzere değirmene getirilen tahıl ve zeytin gibi yiyecekler; bir ölçme usulü)

Maquilar: Mekîle (مكيلة - tahıl ve zeytin gibi yiyecekleri ölçmek; hammaddeleri ithal edip işleyerek mamul maddeler halinde ihraç etmek)

Maravedí: Murâbitî (مرابطي - Murâbitlar devrinde ve sonraki asırlarda da Endülüs'te geçerli olan bir sikke çeşidi)

Marcasita/Marcasite/Marcassite: Merkaşîta (مرقشيطة - Latince menşeli, markazit; iki şekilli demir sülfid; pirit)

Marchamar: Mârşem (مارشم - gümrüklerde etiketlemek, işaretlemek veya damgalamak)

Marchamo: Mârşem (مارشم - gümrüklerde etiketleme, işaretleme veya damgalama)

Marfil: 'Azmü'l-fil (عظم الفيل - fildişi)

Marfuz: Merfûz (مرفوض - hilekâr; aldatan; reddolunmuş)

Margomar: Merkûm (مرقوم - işlemeli dokuma ya da deriyi dikmek veya nakışlamak)

Maroma: Mebrûm (مبروم - halat; kordon)

Márraga: el-Murâka (المراقبة - yünden yapılan bir çeşit kalın dokuma)

Marrano/Maharrana/Marrana: Muharram (محرم - İspanyalıların Endülüs Yahudileri için kullandıkları aşağılayıcı tabir; domuz; yasaklı)

Marras: Merra'z-zemân (مر الزمان - geçen zaman; uzun zamandır)

Marroquín/Marroquí/Maroquin/Moroccan: el-Mağribiyye (المغربية - Mağrib menşeli deri mamulleri; maroken)

Masamuda: el-Mesmûde (المسمودة - Mağrib'te bir Berberî kabilesi)

Máscara/Mask/Masquerade/Mascara/Masque: Meshare (مسخرة - gülünç şey; maskara; kına; maske)

Mascarar: Meshare (مسخرة - yüzü maskara veya kına türü şeylerle maskelemek)

Matarife: Mukrif/el-Müt'atışe li'd-dimâ' (مقرف / المتعطشة للدماء - kana susamış; seffâh; kasap; kâtil)

Matraca/Matраque: el-Mitraka (المطرقة - çingirak; vırvır; çekiç; sopa; çubuk; değnek; kaynana zırlıtısı)

- Matula: Mülteviye (ملتوية - fitilli; burmalı; bükümlü)
- Mauraca: el-Mahraka (المحرقة - açık havada kömür üzerinde kestane benzeri kavurma için kullanılan yer; ızgara yeri)
- Mazapán/Marzipan/Massepain: Bişmât/Merzebâniyye (بشمات / مرزبانبة - badem ezmesiyle yapılan bir çeşit hamurlu tatlı)
- Mazmodina: Mesmûdiyye (المسمودية - Mesmûdiye; İspanya kralıklarında geçerli olan Muvahhid altın sikkesi; Muvahhidler'in de bağlı olduğu kabile olan Mesmûde'ye ait)
- Mazmorra/Masmorra: el-Matmûre (المطمورة - hububât gibi yiyeceklerin saklandığı yer; silo)
- Mazorca: Me'sûre (ماسورة - eğrilmiş keten veya yün ip bobini; mısır koçanı)
- Meca: Mekke (مكة - Mekke)
- Mecedero: Selletü Mûsâ (سلة موسى - Musa'nın sepeti veya beşik, şıra veya sabun imalinde kullanılan bir çeşit yayık)
- Medina/Almedina: Medîne (مدينة - medine; şehir)
- Medinaceli: Medînetü Sâlim (مدينة سالم - Sâlim'in şehri)
- Mejala/Mehala: Mihalle (مخلة - düzenli ordu)
- Mejunje/Machumacete/Maginacete: el-Ma'cûn/Memzûc (ممزوج / المعجون - çeşitli bitki özleriyle yoğrularak oluşturulan ve tıbbî veya parfümeri alanında kullanılan karışım veya macun)
- Mendruço: Matrûka (المطروقة - genellikle hayvanlara verilen ekmek kabuğu)
- Mengano/Mengana: Men kân (من كان - ikisinden biri; filan; kim olursa)
- Mequetrefe: el-Katres (القطرس - faydasız veya fuzûlî ya da işgüzar adam)
- Mexuar: Mişvâr (مشوار - hükümdar veya emîr meclisi)
- Mezquino/Mesquin: Miskîn (مسكين - harcamada aşırıya gitmekten sakınan kimse; asâletten yoksun kimse; miskin)
- Mezquita/Mesquita/Masdjid/Mosquée: Mescid (مسجد - mescit; câmi)
- Mía: Mi'eh (منة - Mağrib'in kuzeyinde İspanyol sömürgesinde yerlilerden oluşturulan 100 askerlik birlik)

Mide: Mevedde (مودة - sulama türlerinin ve sulanan arazinin beslediği nüfusun sayımı)

Mihrab: Mihrâb (محراب - mihrap)

Miramamolın/Amiramolim: Emîru'l-mü'minîn (أمير المؤمنين - Müminlerin emîri; halife)

Mitical/Metical/Mizcal/Meticais: Miskâl (مئقال - XIII. yüzyılda Endülüs-İspanya'da geçerli olan para birimi miskal)

Moamar: Mu'ammer (معممر - tamir edilmiş ya da yenilenmiş bina)

Moaré/Muaré/Moharra: Muhayyer (محيير - hâreli kumaş; tiftik)

Moaxaja: el-Müvaşşah (الموشح - müvaşşah; Endülüs Arapçası'nda sözlerinden şarkı yapılan ve Avrupa müzik kültürünü etkileyen bir şiir türü)

Mobatana: el-Mübettane (المبطنة - astarlı bir giysi çeşidi)

Moçafo/Moçefo: Mushaf (مصحف - Mushaf)

Moçuaquim: Misvâk (مسواك - misvak ağacı)

Mogate: el-Muğattâ (المغطى - seramikçiler veya çömlekçilerin kapları sır banyosuyla kaplamaları)

Moharracho: el-Müherric (المهرج - soytarı; palyaço)

Mohatra: el-Muhâtara (المخاطرة - ticarete hileli satış)

Mohatrar: Muhâtara (مخاطرة - hileli satış yapmak; satıcı veya alıcının yanıltıcı konuşması nedeniyle en düşük şartlardaki bir malı en yüksek fiyata satmak veya satın almak)

Mohedal: el-Müfide (المفيدة - çalılıklarla ve böğürtlenlerle kaplı gür orman)

Mohíno: el-Mehîn (المهين - huysuz, hırçın, kara at veya katır; sıkıntılı ve üzgün kimse)

Mojarrilla: Müceriyye (مجرية - daima neşeli ve şanslı kişi)

Mojí/Moxi: el-Muḥşî (المحشي - yemek pişirmede yaygın olarak kuklanılan yuvarlak, derin, iki kulplu, kapaklı ve geniş toprak veya metal kap; birkaç çeşit sebzeyle pişirilen bir çeşit et yahnisi; tiyatro benzeri gösterilerde kadınların işgal ettiği yüksek yer)

Momia/Momie/Mummy: Mûmiyâ' (مومياء - mumya; mumyalanmış ceset)

Mona: Münâ (منى - şehrin çevresindeki bostanlar; çiftlikler; bahçeler)

Monfi: el-Münfâ (المنفى - Reconquista sonrası fanatik İspanya Hristiyanlarının baskı altına aldıkları ve sürgün ettikleri Müslümanlar için kullandıkları kovulmuş, sürgün edilmiş, suçlular, hırsızlar çetesi gibi yakıştırmalar)

Monzón/Monção/Mousson/Monsoon: el-Mevsimiyye (الموسمية – muson rüzgârları)

Morabio: Mürebî (مربي - bir çeşit yemek kabı veya tencere)

Moraga: el-Murâka/Mavrak (المراقبة / مورق - kadınların hazırladığı bohça veya paket; açık havada odun ateşinde kuru meyve ve sardalye veya diğer balık çeşitleriyle yapılan ızgara)

Morcercel: Müselsel (مسلسل - bir eyer çeşidi)

Moscada/Muscade: el-Müskâde (المسكادة - Latince menşeli, küçük Hindistan cevizi)

Mostaguera: Müstedîre (مستديرة - el-Hamrâ ve Alcazar saraylarını süsleyen çinilerden bir tür)

Moz/Mussa/Mossa: el-Mevz (الموز - muz)

Mozârabe/Moçarabe: el-Müsta'ribîn (المستعربين - Ehl-i zimme'den Musta'ribler; Hristiyan kaldığı halde Müslümanlar gibi yaşayan Endülüs Hristiyanları; Araplaşanlar; İberyâ Hristiyan krallıklarında Müslüman kültürünü ya da hayat tarzını benimseyenler)

Mudbage: Müdbec (مدبج - altın nakışlı ipek şal)

Mudéjar: Müdeccen (مدجن - Müdeccen: Hristiyanların eline geçen Endülüs şehirlerinde yaşamak zorunda kalan Müslüman; Müdeccen ustaların Endülüs tarzında yaptığı mimari eserin üslûbu)

Muezim: el-Müezzin (المؤذن - müezzin)

Muftí/Moftí: Müftî (مفتي - özel heyetiyle birlikte hukukî problemlere çare üreten müftü)

Mujalata: Muhâlata (مخالطة - esas olarak Müslüman, Hristiyan ve Yahudilerin bir araya gelerek kurdukları ziraî cemiyet)

Muladí/Malado/Mulato/Mulâtre: Müvelled'in çoğulu Müvelledîn (مولد - Müvelled; Endülüs'e yerleşen bir erkeğin yerli

kadından doğan çocuğu; Müslümanlığı seçen Endülüs Hristiyanı)

Mulquía: Mülkiyye (ملكیة - şahitler huzunda akdedilen ve bir arazinin kime ait olduğunu kanıtlayan belge)

Muselina/Musselina/Mousseline/Muslin: el-Mûsulîn (الموصلین - Mezopotamya'da Musul'da yapılan ince ve biraz sık dokunmuş pamuklu, yünlü veya ipekli kumaş)

Musulmán/Muslim/Muslime/Mosoliman: Müslim (مسلم - Müslüman)

Nababo/Nabab: en-Nüvvâb (النواب - büyük servet sahibi Hint prensi; sen derece zengin adam)

Nabî: Nebî (نبی - Nebî)

Nácar: Nakra (نقرة - yüksek ses çıkaran bir çeşit sedef kakmalı dümbelek)

Nácara: Nakkâre (نقارة - süvarilerin kullandığı bir çeşit davul)

Nadir/Anadel/Anadell/Anhadel/Annadem: en-Nâzır (الناظر - şef; kaptan; gök kürede zenitin karşı noktası)

Nâdir/Nadir: en-Nezîr (الذئیر - bir vakıf müessesesinin yöneticisi; gökküre üzerinde zenit'in zıddına denk gelen en aşağı nokta)

Nafta/Naphte: en-Neft (النفط - neft)

Nagueracuz: Nâkırâ kûs (ناقرة كوس - bir çeşit bakır davul)

Nagüela: en-Nevvâle (النوالة - fakir insanların yaşamasına müsait küçük kulübe; kabin)

Naıpe/Naıp: en-Nâib (النائب - ağaç, bakır, vs. üzerine yapılan küçük resim; eyalet valisi)

Naranja/Laranja/Laranjeira/Orange: Nârence (نارنجة - Farsça menşeli, nârenciye)

Narguile: Nargîl (نارجیل - Farsça menşeli, nargile)

Natrón/Anatron/Alatron/Natrium/Kalium: en-Natarûn (النطرون - natron; daha çok sabun imalathanelerinin kullandığı sodyum karbonat)

Nazarî: Nasrî (نصري - Nasrî; Endülüs'ün son emîrliği Nasrîler'e ait)

Neblí: Neblí (نبلي / برني - şahinle avlanabilen Neble'ye has bir çeşit kuş)

Nenúfar/Nénuphar: Neylûfer (نيلوفر - nilüfer çiçeği)

Nizarani/Nasarani: Nasrânî (نصراني - Hristiyan)

Nouba: en-Nûbe (النوبة - Nube dağları; kadınlar için örme yün başörtüsü)

Nuca/Nucha: Nuhâ' (نخاع - omurilik)

Ojalá/Oxalá: Lev şâallâh/Înşâe'llâh (ان شاء الله / لو شاء الله - şayet Allah dilerse; inşallah; olmasını dilerim)

Ole/Olé!: Evlâ/Yallâh (ياالله / أولي - evlâ!; çok iyi!; git!; devam et; teşvik ve alkışlama)

Omalhacen: Ümmü'l-Hasen (ام الحسن - Hasan'ın annesi)

Omeya/Omíada: el-Ümevî (بالأمو - Emevî hanedanı üyesi; Emevi hanedanıyla ilgili)

Orán/Oran: Vehrân (وهران - Vehran)

Oruga: 'Arûga (عروقة - bir çeşit bitki; yaprakbiti)

Otomano: 'Usmânî (عثماني - Türk; Osmanlı)

Ox: el-'Uşş (العش - av kuşlarını izleme amacıyla yapılan şey)

Pandero: el-Bendîr (البندير - Latince menşeli, Bendîr; çok konuşan aptal kimse)

Papagayo/Papagaio: el-Bebiğâ' (البيغاء - Farsça menşeli, papağan)

Pataca: Ebû tâka (ابو طاقة - Endülüslülerin kullandıkları Herkül sütunlu pencere)

Pato: Batta (بطة - evcil ördek; hantal ve sıkıcı kimse)

Perro: Dırû (ضرو - av köpeği)

Ponche/Punche: Benc (بنج - Hintçe menşeli, çay, limon, şeker, tarçın ve romdan oluşan bir içecek)

Quelbe: Kelbü'l-bahr (كلب البحر - köpekbalığı benzeri bir balık; deniz köpeği)

Quiça: Kîse (كيسه - çanta; torba)

Quilate/Quirate/Carat/Karat: Kîrât (قيراط - kırat; karat; altın ölçüsü; bir sikke çeşidi)

Quintal/Qintar: el-Kıntâr (القنطار - kıntar, Endülüs-İspanya yerel geleneklerine göre değişen ölçülerde ağırlık ölçüsü)

Rabadán: Rabbü'd-da'n (رب الضأن - sürüyü yönlendirmede çobana yardım eden büyük koç)

Rabazuz: 'Asîru 'ırkı's-sûs (عصير عرق السوس - yoğunlaştırılmış meyankökü şırası)

Rabel/Rabela/Rabell/Rabil/Rebel/Arrabil/Arrabeca: er-Rebâb (الرياب - Endülüslülerce kullanılan bir müzik âleti)

Ragua: er-Rağve (الرغوة - şeker kamışının üst kısmını kesme)

Rahez/Rejús/Rehús/Arefece: er-Rahís/er-Rahîsa (الرخيص / الرخيصة - ucuzluk; kabalık; bayağılık; edepsizlik; atık; ucuz)

Ramadán/Ramadão: Ramadân (رمضان - Ramazan)

Rambla: Remle (رملة - yağmur suyunun hızlı ve yoğun düşmesi; çok yağmur alan arazi; çevresi ağaçlandırılmış geniş cadde veya yol)

Raqueta/Raquete/Raquette/Racquet/Racket: Râhatü'l-yed (اليد راحة - avuçiçinde tutulan küçük kürekle oynanan tenis benzeri bir oyun; bir bitki türü)

Rauda: Ravda (روضة - Müslüman mezarlığı; soylu ya da zengin mezarlığı)

Rauta: Rabta (ربطة - bir hedefi veya amacı olan yolculuk ya da rota)

Rebitar: Rabt (ربط - bir perçin ya da çivi ile perçinlemek)

Rebite: Rabt (ربط - perçin; perçinleme)

Recamar/Raqama: Rakam (رقم - nakşetmek; süslemek; kenarını oya ile süslemek)

Recayqui: Rekâik (رقائق - incelik; zerâfet; ince ipek çeşidi)

Recua/Récoa/Recova: Rakbe (ركة - yük taşımada kullanılan hayvanlar topluluğu; birbiri ardınca birbirini takip eden hayvanlar veya vasıtalar; kervan)

Redina: Ridâne/Reddâne (ردانة - gül dalından yün eğirme âleti; kirmen)

Redoma: Redme/Ratûme (رطومة / ردمة - bir çeşit göbekli geniş cam kap)

Regaifa: Rağîfe (رغيفة - zeytinyağı imalathanesinde üstüste konmuş iki taşın arasında zeytinlerin ezilmesi ve yağının elde edilmesi işlemi)

Rehala/Reala: er-Rihâle (الرحالة - farklı kimselere ait koyunlardan müteşekkil fakat bir çoban tarafından güdülen sürü; sayıları 14 ile 25 arasında değişen av köpeği sürüsü)

Rehalî: er-Rahhâlî (الرحالي - göçer; Mağrib Arap kabilelerinden bazılarına verilen lakap)

Rehani: Reyhânî (ريحاني - yüksek kalitede bir Kurtuba inciri)

Rehén/Arrehen/Rahan/Refem/Arrefem: Rehn (رهن - rehin; rehîne; ticarete bir nevi sigorta olarak rehin alınan mal)

Rejalgár/Rosalgar/Réalgar/Realgar: Rehcü'l-ğâr (رهج الغار - arsenik sülfid; mağara tozu; kemirici zehir; arsenik ile sülfürün karışımından müteşekkil zehir)

Resma: Rezme (رزمة - bir top kâğıt; demet; balya)

Retama/Retamar/Retamera: er-Ratme (الرتمة - ekseriya fırınlarda yakacak ve ayrıca çalı süpürgesi olarak kullanılan bir çeşit çalı bitkisi)

Rincón: er-Rükn (الركن - zâviye; her köylünün sahip olduğu küçük arazi parçası)

Robda/Arrobdá: er-Rubt (الربط - sığırların geçişinden alınan vergi; ani tehlike karşısında hükümdarı veya emîri korumak amacıyla kalenin yakınında konuşlandırılan muhafız birliği)

Robo: er-Ribâ (الربا - tefecilik; hırsızlık; çalınan şey; cebir ve şiddet kullanarak birinin malından veya parasından meşru kârının dışında bir kazanç elde etme)

Roda: er-Rütbe (الرتبة - bir işin tamamlanmasının ardından o işe katkısı olanlara yapılan teşekkür veya ikram)

Romí/Romia: Rûmî/Rûmiyye (رومية / رومي - rumî safran; Romalı; Hristiyan)

Ronzal: Resen (رسن - yular; kement)

Rubia/Rupia/Ruabá: er-Rub'iyye (الربعية - altın sikkenin dörtte bir değerinde bir para çeşidi)

Sábalo/Saboga: eş-Şâbil/Sabûğa (صبوغة / الشابل - şabil; bir çeşit tirsi balığı; şerbetçi kadın)

Sacarina/Saccharine/Saccharin: es-Sükkerîn (السكرين - sakkarin; şekerliler; tatlılar)

Sacre: Sakr (سقر - şahin; doğan)

Saduceos/Sadduceai: es-Sadûkiyyûn (الصدوقيون - bir Yahudi tarikatı olan Sadûkîler)

Safari: Sefer/Seferî (سفر / سفرى - uzun ve zor av yolculuğu)

Safena/Saphena/Safena/Saphenous/Alfana: es-Sâfin (الصافن - safin; Müslüman tabiplerin kullandığı bir âlet; iriyarı güçlü at)

Safir/Saphir/Zafiro: Safîr (صفير - safîr; mavi zümrüt)

Safra/Zafra/Zafarî/Safarî/Zafariche/Zafaris/Safario: es-Saft/Zâfire (الصفرة / زافرة - bir çeşit yağ kabı; şeker kamışı hasadı ve mevsimi)

Sagena/Cija/Sija: Sicn (سجن - Hristiyanların esir aldıkları Müslümanları tuttıkları hapisane; kötü havalarda koyunları kapama amacıyla kullanılan ağıl)

Salema: Hallâme (حلامة - bir çeşit deniz balığı; bir hayvan türü)

Salep: Sahleb (سحلب - sahlep)

Salvilla: Şerbâle (شربالة - dar boyunlu yuvarlak uzun toprak kap; bir ibrik veya sürahi çeşidi)

Sandía: Sindiyye (سندية - karpuz; kavun)

Sarraceno/Sarracin/Saracen/Sarrahi/Sarracé: eş-Şarkıyyîn (الشرقيين - haçlı seferleri zamanında Müslümanlara verilen ad; şarklılar)

Sarrafa/Serrafa: Sarrâfe (صرافة - ağaçlardan meyve toplamada kullanılan bir çeşit merdiven)

Sash: Vişâh (وشاح - şerit)

Satín/Satin: Sâti' (ساطع - saten; parlak; atlas)

Seara: Zirâa' (زراعة - bir tarlaya ya da bahçeye yeşil hasatla veya hasat edilmemiş ürünle sahip olmak)

Secácul: Şakâkul (شقائق - çok aromatik köklere sahip yabancı havuç benzeri bir bitki; yaban soğanı)

Selhue: Selvâ (سلوى - bıldırcın)

Semun/Simoun: Semûm (سموم - zehir; Afrika çölünden gelen çöl rüzgârı)

Senna/Sena/Séné: es-Senâ (السنا) – yaprakları müshil olarak kullanılan sinameki)

Sera/Seira/Ceira: Şeyre (شيرة - kulpsuz büyük sepet)

Serafîn: es-Sârûf (الساووف - Seraf; yüce meleklerden biri)

Servilla: Şerbîl (شربيل - ince tabanlı Kurtuba na'lini ya da ayakkabısı)

So so: Şuvey şuvey (شوي شوي - tadrîcen; yavaş yavaş)

Socarron: Suhare (سخرة - sinsice iş yapan kurnaz kimse)

Soda/Sodium: Süvâde/Süveyd/Süveyde (سودة / سويد / سويدة - tuzlu çevrelerde yetişen ve cam imalatında kullanılan bir bitki türü; ot börtölcesi; arpa mayası; bundan XIX. yüzyılda soda elde edilmiştir)

Sofâ/Sopha/Sofs: Suffe (صفة - evin sofası; evin ortasındaki koridorun sonunda bulunan ve bir ayak yüksekliğinde olup gündüzleri oturmaya geceleri ise yatmaya yarayan halı döşeli mekân; bugünkü anlamı iki veya daha fazla kişinin oturabileceği büyüklükte koltuk veya koltuk takımı)

Sofî/Sufî: Sûfi (صوفي - sûfî)

Soldán/Sultán/Sultan/Sultana/Sultanato/Sultão: Sultân (سلطان - sultan)

Solimán: Süleyman (سليمان - Süleyman)

Soltaní: Sultânî (سلطاني - saltanata veya sultana ait; bir Osmanlı sikkesi)

Somorta: Zümrüd (زمرد - zümrüt)

Sonaja: es-Sunc (الصنج - Endülüslülerce kullanılan bir müzik âleti)

Soquîr: Sahûr (سحور - sahur; gizlice yemek yemek; şafağa kadar yenen yemek)

Sueira/Sueyra: Suhayre (صخرة - değerli taş)

Sunnî/Sunî/Sonnî: Sünnî (سني - Sünnî; Şîa'ya muhâlif ve Sünnet'i takip eden Ortodoks Müslüman)

Sura: es-Sûre (السورة - Kur'an sûresi)

Swahili: Sevâhıl (سواحل - sâhiller; Doğu Afrika'da Bantu kabilesinin lisamı)

Taba: et-Tâbe (الطابة - Taba oyunu)

Tabaque: Tabak (طبق - meyve ikram sepeti veya tabağı; bir çivi çeşidi)

Tabaxir: Tebâşîr (تباشير - Farsça menşeli, terzilerin kullandığı tebeşir)

Tabbouleh/Tabule/Taboulé: et-Tabbûle (التبولة - tabule; Doğu Akdeniz menşeli bir Endülüs salata çeşidi. Bulgur veya kuskus, domates, ince kıyılmış maydanoz, nane, soğan, sarımsak, zeytinyağı, limon suyu ve tuz ile yapılır)

Tabefe: et-Tabîh (الطيبخ - koyun sütünden elde edilen lorun un ve şeker katılarak pişirilmesiyle elde edilen tatlı türü)

Tabica: Tabîka/Tatbîka (طبقة / تطبقة - inşaatta kullanılan yükseltici; at koşumunda kullanılan süslü demirden veya bakırdan bir parça)

Tabicar: Teşbîk (تشبيك - bir kapı veya pencereyi tuğla duvar ile kapatmak; tuğladan bölme yapmak)

Tabique/Tabiquea/Tabich/Taibique: Teşbîk (تشبيك - demirden ızgara yapma; evin iç kısımlarını birbirinden ayırmak için inşa edilen ince tuğla duvar; iki boşluk veya oyduğu birbirinden ayıran tuğladan bölme)

Taffeta: et-Tefte (التفتة - tafta; ipekten yapılmış ince pürüzsüz dokuma)

Tafur/Tahûr: Tekfûr (تكفور - tekfur; kumarbaz; oyuncu)

Tafurea: Tafûriyye (طفورية - at nakletmek için kullanılan düz tabanlı tekne)

Tagarino/Tagarin/Tagarten: Sağrî (ثغري - Mağrib bölgesindeki Müslümanların kullandığı ve onlardan İspanyalılara geçen bir kavram, Hristiyanların arasında nerdeyse Hristiyanlardan ayırt edilemeyecek şekilde onların dilini çok iyi konuşarak yaşayan Endülüslü Müslüman; Müdeccen veya Morisko)

Tagre: Tuğar (طغر - bir şahin türü)

Taha: Tâ'a (طاعة - mıntika)

Tahalî: Hizâmü'l-ketf/Tehlîl (تهليل / حزام الكتف - süvarilerin taktığı bir çeşit omuz kemeri)

Tahen: Tahnân (طحان - değirmen taşını çeviren atlı; değirmenci)

Tahini: Tahîne (طحينة - tahin; susam hamuru)

Taifa: Tâife (طائفة - fırka; hizip)

Tajea/Atarjea: et-Tercî'/et-Tersîğ (الترسيغ / الترجيع - zemin seviyesinde veya kemerler üzerinde olup arazinin sulanmasını sağlayan ark veya küçük kanal; su yolu)

Tajear: et-Tercî'/et-Tersîğ (الترسيغ / الترجيع - zemin seviyesinde veya kemerler üzerinde olup arazinin sulanmasını sağlayan ark veya küçük kanal açmak; işaretler bırakarak arazi yüzeyinde su yolu açmak)

Talco/Talc: et-Talk (الطلق – Farsça menşeli, pencerelerde cam yerine kullanılan mağnezyum silikat mineralinden şeffaf ve yumuşak bir tutkal; nakış ve diğer süsleme işlerinde kullanılan birkaç renkli ince folyo)

Taleb: Tâlib (طالب - talebe)

Talega: et-Ta'lîka (التعليقة - genellikle kaba keten kumaştan mamul kese; çanta; torba veya çuval)

Talismán: Tıllasm (طلسم - tılsım)

Támara: Temre (تمرّة - palmiye veya hurma adaları; toplanmış hurma yığınları)

Tamarindo/Tamarin/Tamarind: et-Temru'l-Hindî (التمر الهندي - demirhindi ağacı; Hint hurması)

Tambor/Tanbur/Tanbura/Tambur/Tambura/Tambouras/Tamburica: Tabbûl/Tanbûr (طنبور / طبول - Farsça'dan Arapça'ya geçen bir kelime, tanbur)

Tamboril/Tabouret/Tamborim/Tambourin/Tambourine/Tabour: Tebûr (رتبو - tabor; küçük dümbelek)

Tambul: Tenbûl (تنبول - tenbul denen bir tür müzik âleti)

Tamiz/Tamis/Tamiç/Alcamiz: Temyîz (تميز - ince toz veya toprağı ayırmada kullanılan ipek veya yağ eleği; askerî teftişte kullanılan asker listesi)

Tangerine/Tánger/Tanja/Tangier: Tance (طنجة - Tanca)

Tangul: Tengûl (تنقول - Berberî bakır)

Tara/Atara/Tare/Arbeja: Tarha/Tarh (طرح / طرحة - ticarete kutu veya sandıklar için kullanılan bir ağırlık ölçüsü)

Tarar: Tarha/Tarh (طرح / طرحة - ticari kutu veya sandıkları ölçüye uygun şekilde boş bir mekâna yerleştirmek)

Tarasî: et-Tarzî (الطرزي - nakışçı; sırmacı; terzi)

Tarbea: et-Terbî'a (التربية - evin dörtgen şekilli büyük salonu)

Tarea/Atarea/Tarefa: et-Tarîha (الطريحة - çalışma; çalışma görevi; belirli bir sürede yapılması zorunlu iş; hasat edilen zeytinden 15 fenik ölçüsünde ayarlamak veya hazırlamak)

Tareco: Terâik (ترائك - terk edilmiş eşya)

Tarida/Tarila/Teride: Tarîde (طريدة - XII. Yüzyıldan beri Akdeniz'de özellikle atlar ile askeri malzemeleri taşımakta kullanılan bir kuru yük gemisi çeşidi)

Tarifa: Tarîf (طريف - adını 710 yılında İspanya'ya 500 kişilik keşif birliğiyle ayak basan ilk Müslüman komutan olan Tarîf b. Mâlik'ten alan İspanya adası)

Tarifar: Ta'rîfe (تعريفه - bir tarifeyi tatbik etmek)

Tarima: et-Târime/et-Tarîme (الطارمة / الطريمة - Farsça menşeli, yerden belirli ölçüde yükseltilerek büyük levhalar halindeki parkelerle süslenen zemin)

Tarquîn: et-Tînu't-tarhîn/Terîkîn (الطين الطرحين / تريكين - herhangi bir gölet veya gölden çıkartılan kil çamuru; nehir çekilince kıyılarda kalan aluvyonlu toprak)

Târtaro: Târtâr/Tetâr (طرتار / تترار - potasyum asidinin tartrati; tuzlu veya topraklı şırayı fiçılara emanet bırakma; tatar)

Tasmia: Tesmiye (تسمية - görevlilerin topladıkları öşürlerden her birine ayrılan miktar)

Tasquil: Taskîl (تصقيل - taşları istenen ölçüde inceltme veya parçalamaya; bir âletle taşları çukurlara fırlatma)

Tasquiva: Teskîbe (تنقيبة - sulama suyunun bütün arazide dolaşmasını sağlayacak şekilde açılan kanal)

Taza/Tazza: et-Tass (الطس - tas; kâse; çanak)

Tegual: Tıvâl (طوال - Gırnata'da her bir balık yükü için devlete ferden ödenen vergi)

Telliz/Teliz/Telliza: Tellîs (تليس - at haşesi)

Teride: Tarîde (طريدة - at naklinde kullanılan küreksiz küçük tekne veya gemi)

Terrad: et-Tarrâd (الطراد - hafif ve hızlı bir tekne türü veya bu tekneyi kullanan kişi)

Tertil: et-Tartîl (الترطيل - Gırnata Emîrliği'nin her bir rıtl ipek için Hristiyanlara ödediği sekiz Maravedi vergi ya da haraç)

Tîbar: Tîbr (تبر - saf altın)

Tibo: Tîb (طيب - hem ferahlatıcı olarak hem de tıbbî amaçla kullanılan güzel koku; parfüm)

Tina/Tinaja: Tıyn (طين - büyük kil çömlek ve bu kaba sığan sıvı miktarı; un saklama sandığı; büyük kumaş boyama kabı)

Tina: Tîn (تين - Endülüs'ün güney kıyılarında yetişen bir incir türü)

Tomín: Sümn (ثمن - Endülüs ve İspanya'da kullanılan ve dinarın sekizde biri değerinde bir sikke)

Toronja: Türunce (ترنجة - Farsça menşeli, portakal ve elma gibi kürevî meyvelerin suyu; sarı renkte bir elma türü; büyük ve şekli bozuk burun)

Trafalmejas: Tarafü'n-necs (طرف النجس - boş kafa; küçük beyinli)

Trafic: et-Ticâre (التجارة - ticaret veya ticaret yapma; kanunsuz ticaret yapma)

Traficar: et-Ticâre (التجارة - ticaret yapmak)

Trazar/Traza/Trazo/Trazado: Tırâz (طراز - tasarlamak; düzenlemek; taslak; belirti; işaret; tertip; çizgi; görünüş; tavır; biçimli)

Truchimán/Trujamán/Truchement/Drogoman: et-Tercümân (الترجمان - tercüman; kendi üstün becerisinin veya tecrübesinin sonuçlarını başkasına tavsiye eden kimse; dalavereci veya düzenbaz kimse)

Trufa: Terrûhe (تروهة - bir yerdeki aromatik baharat çeşitliliği; pişmiş tavukların tabağa karınüstü konduğu bir çeşit tavuk dolması)

Tuera: et-Tüffâhu'l-murr/Tûre (طورة / التفاح المر - acı elma tadı acı olan bir sukabağı türü)

Tumbaga: et-Tumbek (التمبك - tombak; yıldızlı pirinç)

Tunecí: et-Tûnisî (التونسي - Tunuslu)

Turbit/Turpeth/Turbith: et-Türbîd (التربيد - Farsça menşeli, türbit kökü; müşhil olarak kullanılan Doğu Hindistan kökenli bir asma bitkisinin kökü)

Turco/Turch: Türkî (تركي - Türk)

Turquí: et-Türkiyye/Turkî (التركية / تركي - turkuaz veya firûze; Türkiyeli veya Türkiye'den)

Ulema: 'Ulemâ' (علماء - İslam hukuku doktoru; fıkıh âlimi)

Vacarí: Bakarî (بقرى - sığır cinsi)

Valencí: el-Belensî (البلنسي - Endülüs'ün Belensiye bölgesinde yetişen bir üzüm türü)

Valija: Velice (وليجة - içine mektup benzeri kâğıtların konulduğu deri çanta)

Valladolid: Vâdî ibnû'l-velîd (وادي ابن الوليد - İbnü'l-velîd vâdîsi ya da nehri)

Vaya por dios: "bu Allah'ın dilediği şey", burada Müslüman kültüründen kelime geçişi değil deyim geçişi vardır)

Vega/Vegues: Buk'a (بقعة - nehir çevresinde verimli ova veya vâdî)

Velmez: Melbes (ملبس - zırh altına giyilen giyecek)

Verde/Verdín/Albardín: el-Berdî (البردي - "kendiliğinden büyüyen çimen" anlamından yeşil veya yeşillik; Endülüs bozkırlarında yetişen ve papirüs benzeri uzun saz yapraklı endemik bir çimen türü; hasırotu; mecazen pislik ya da ayaktakımı)

Vereda: Eberde (أبردة - Berberîce menşeli, kaldırım; dar geçit veya dar yol)

Xame: Şâmî (شامي - Şamlı)

Xaraçına: Şer'u's-Sünne (شرع السنة - Sünnet Hukuku; sivil hukuk; medenî hukuk)

Xarnafa: Şirnâfe (شرنافة - uzun ve bol yapraklı bir bitki veya ağaç türü)

Xarqui/Xirque: Şarkî (شرقي - Şarklı veya Maşrıklı; Maşrık'tan gelen)

Xarquia/Jarquía/Ajarquia//Aiarquia/Axarquía/Charquez: eş-Şarkıyye (الشرقية - büyük bir şehrin doğu kısmı)

Xarraba/Xaraba: Şerrâbe (شرابة - serum kordonu; süslü ipek püskül)

Xatagua: Şetevî (شنتوي - bir çeşit asma üzümü)

Xebec/Xaveco: eş-Şebbâk (الشباك - üç direkli tekne; büyük ağlarla balık avı için uygun tekne)

Xem: Şâm (شام - Şam)

Yébel/Jabal: Cebel (جبل - dağ)

Ymima: 'Imâme (عمامة - tipik Arap sarığı)

Yriam: 'Aramram (عرمرم - birlik veya ordu)

Zabacequia: Sâhibü's-sâkıye (صاحب الساقية - sular idarecisi; gölet veya baraj müfettişi; tarımsal sulamayı denetlemekle görevli muhafızların reisi)

Zabarcera/Abacero: Sâhibü's-serâ' (صاحب الثراء - genellikle meyve ve diğer gıdaları satan kadın; zenginlik sahibi tâcir kadın)

Zabazala/Zabalaza: Sâhibü's-salâ (صاحب الصلاة - câmi imamı; namaz kıldırarak görevli âlim kişi)

Zabra/Sabra: Zevrak (زورق - bir çeşit gemi)

Zacatîn: es-Sakkâtîn (السقاطين - köylerde hazır giyim satıcıları veya bu tür elbiselerin satıldığı yer; köylerde eskiciler)

Zacoum/Zacum: Zakkûm (زقوم - zakkum)

Zafa: Sahfe (صحفة - lavabo)

Zafar: Ezâh (ازاح - kurtarmak; koyvermek; görevinden ayrılmak; bir sıkıntıdan kurtulmak; uzak olmak; terk etmek)

Zafio/Çafio: Sefih (سفيه - bir çeşit deniz yılanı)

Zaga/Azaga/Çaga: Sâka (ساقية - ordunun arka birliği; bir arabanın arka kısmına yüklenen ticarî meta; bir şeyin arka kısmı)

Zagal/Zagales: Zağal (زغل - cesur yürek; yiğit ve güçlü delikanlı; genç rahip; ergen delikanlı)

Zagaya/Azagaya/Azagayas/Assegai: ez-Zeğâye (الزغاية - küçük mızrak)

Zaguaque: Sevvâk (سواق - iyi cins malların açık artırmayla satıldığı yer)

Zagüía: Zâviye (زاوية - zâviye; türbe)

Zahalmedina/Zalmedina/Zabalmedina/Zahbalmedina/Zavalmedina/Catalmidina: Sâhibü'l-medîne (صاحب المدينة - şehir kadısı; bir şehirde o şehrin idaresiyle ilgili konularda sivil ve ceza yargısıyla yetkili kadı; vali veya kaymakam)

Zahara: Sâhıra (ساحرة - büyücü; cadı)

Zahareño: Sahrî (صخري - yabancı kuşların evcilleştirilmesinde yaşanan zorluk; küçümseyici, anlaşılmaz ve inatçı kimse)

Zaharrón/Çafarron: Zehru'l-elvân/Sahrûn (زهر الألوان / سخرون - rengârenk)

Zahazorta/Savasorda: Sâhibü'ş-Şurta (صاحب الشرطة - zâbita ve polis hizmetlerinin başındaki görevli)

Zahbaleil: Sâhibü'l-leyl (صاحب الليل - bir şehirde o şehrin gece güvenliğini sağlamakla görevli kadı)

Zaherar: Sahara (سحر - sahur yapmak; sahur yemeği yemek)

Zahínas/Çabines: Sahîne (سخينة - sıcak yenen bir un lapası; süpürge bitkisi ve darısı)

Zahón/Çahon: Sâk/Sikân (ساق / سقان - özellikle avcılar ve çobanlar tarafından giyilen bir tür tulum)

Zahora: Sahûr (سحور - sahur)

Zahorî: ez-Zuhûrî/ez-Zühârî (الظهوري / الزهاري - gizli olanı keşfetme gücüne sahip olup çubukla yeraltı suyu veya maden arayan kimse; su kâhini; başkalarının ne düşündüğünü kolayca tahmin edebilen basiretli ve çok zekî kimse)

Zaida: Seyyide (سيدي - seyyide; hanımefendi)

Zaino: Zehîm/Sâhım (زهيم / ساحم - yalancı, hâin ve güvenilmez kimse; yekpâre koyu kahverenkli at; yekpâre siyah renkli sığır)

Zalama/Zalamelé/Salamalec/Salamaleque: Selâm/es-Selâm aleyk (السلام عليك / سلام) - etkileyici sevgi gösterisinde bulunmak; sevgi ve saygı gösterisi olarak selam vermek)

Zalamería/Jametería: el-Îtrâ' (الإطراء - dalkavukluk; birini övmeye aşırıya gitme)

- Zalea: Selîha (سليخة - koyun postu)
- Zalear/Zacear: Selah (سلخ - birşeyi bir yerden başka bir yere kolayca sürüklemek; sığır kesmek)
- Zalona: Zenûne (زنونة - geniş ağızlı ve iki kulplu büyük sırsız toprak vazo; büyük sürahi)
- Zamacuco: ez-Zemmû'l-ahmak (الذم الأحمق - ahmak ve beceriksiz kimse; sarhoş)
- Zamboa: Zembû'a (زمبوعه - bir greyfurt çeşidi)
- Zambra/Çambra: Zemre (زمره - Endülüslülerce yapılan danslı gürültülü bir şenlik; Müslümanların kullandığı bir tekne çeşidi)
- Zamor: Semmûr (سمور - samur kürkü)
- Zanahoria/Azanoria/Azahanoria/Acenoria/Cenoria: İsfenâriyye (إسفارية - Grekçe menşeli, havuç)
- Zaque: Zaqq (زق - kuyudan su almada kullanılan deri kova; mecazen sarhoş)
- Zaquizami: es-Sakfû's-Şâmî (السقف الشامي - tavanarası küçük oda; Şam usulü çatıkata veya dam)
- Zara: Derâ/Dürâ/Zürâ/Zehr (ذرة / ذرة / ذرة / ذرة - Türkiye-Osmanlı buğdayı darı; tohumluk; tane; çiçek)
- Zarabanda: Serbend (سرند - Farsça menşeli, bir İspanyol dans çeşidi)
- Zarafo/Çarâfo: Sarrâf (صراف - para değiştirici)
- Zaragüelles: Serâvil (سراويل - geniş pileli şort; elbise altına giyilen içlik)
- Zaranda/Zarandillo/Zarandaja/Çaranda/Azerenar:
Serende/Serendî/Serendece (سرندي / سرندي / سرندي - Farsça'dan Arapça'ya geçen bir kelime, toprak, kum, üzüm eleği; mutfakta kullanılan süzgeç)
- Zarandar: Serende (سرندي - Farsça'dan Arapça'ya geçen bir kelime, elemek ve süzmek)
- Zaratán/Zarazán: Seretân (سرطان - meme kanseri; habis ur; yengeç)
- Zarco/Zarca: ez-Zerkâ' (الزرقاء - açık mavi; gök mavisi; mavi gözlü kadın)

Zarelo/Zaraguelles/Coroulas/Ceroulas: Sirvâlû'l-inkâz (الإنقاذ - سروال don; iççamaşırı)

Zarracatîn: Sâriku't-tîn (سارق التين - "incir hırsızı" anlamından mecazen; değerli bir malı düşük fiyata almağa çalışan vurguncu veya fırsatçı)

Zatali: Cedâl (جدال - yuvarlak ve yeşil bir hurma çeşidi)

Zatara: Hattâre (خطارة - nehir taşımacılığında kullanılan bir çeşit sal)

Zavalachen: Sâhibü'l-Ahkâm (صاحب الأحكام - hukuk kaidelerinin uygulanmasında görülen anlaşmazlıkları nedenlerini açıklayarak çözen kadı)

Zéjel: ez-Zecel (الزجل - Zecel; Endülüs halk lisânı el-Acemiyye'nin daha çok İspanyolca'ya yakın şeklinden meydana gelen ve Endülüs'te kullanımı yaygınlaşan müveşşahların geliştirilmesiyle ortaya çıkmış olan edebî bir şiir biçimi)

Zofra: es-Süfre (السفرة - bir Endülüs halı çeşidi)

Zorzal: Zerzâr/Zürzûr (زرزور / زرزار - karatavuk cinsi bir kuş; kurnaz ve zekî adam)

Zuavo/Zouave: ez-Zivâve/ez-Zivâvî (الزواوي / الزواوة) - Cezayir'deki Zivâve Berberî kabilesinden Fransa hizmetinde çalışan Cezayir piyade birliği)

Zubia: ez-Zübye (الزبية) - büyük miktarda suyun hızla döküldüğü yerde dönen çark)

Zulacar: Sülâka (السلافة) - su boruları ve diğer hidrolik çalışmalarda kullanılan ve kireç, öğütülmüş cam, cüruf ve yağ gibi maddelerin bileşiminden meydana gelen bir çeşit bitümlü macun ile kaplamak veya tutturmak)

Zulaque: es-Sülâka (السلافة) - su boruları ve diğer hidrolik çalışmalarda kullanılan ve kireç, öğütülmüş cam, cüruf ve yağ gibi maddelerin bileşiminden meydana gelen bir çeşit bitümlü macun; bitümen)

Zulla: es-Sülle (السلة) - korunga veya avliyaotu)

Zumacar: Summâk (قسما) - derileri sumak ile salamurada bırakmak)

Zumaque/Sumach/Summaq/Sumac: Summâk (قسما - sumak; bir çeşit üzüm şarabı)

Zumo: ez-Zûm (الزوم - Süryanice'den veya Grekçe'den Arapça'ya geçen bir kelime, bitki, çiçek, meyve ve benzerlerinin sıkılmış doğal suyu)

Zurriaga: Sürriyaka (سرياقا - kırbaç; muziplik)

Zurriagar: Sürriyaka (سرياقا - kırbaçla cezalandırmak)

Zurumî: Cürûmî (جرومي - çekirdekli bir üzüm çeşidi)¹

¹ Ebu'l-Fazl Cemâleddîn İbn Manzûr (ö. 711/1311), *Lisânü'l-Arab*, Dâru Sâdır, I-X, Beyrut (t.y.); İlyâs Kinsal, “Kelimât Arabiyye fi'l-Lisâni'l-İsbâni”, *Lügatü'l-Arab*, XI/1 (1974), s. 182-202; Reinhart Pieter Anne Dozy (1820-1883) - Willem Herman Englemann, *Glossaire des mots espagnols et portugais dérivés de l'arabe*, E.J. Brill, Leiden 1869, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/glossairedesmot00englgoog>, 02 Haziran 2012; Stephen Weston (1747-1830), *Remains of Arabic in the Spanish and Portuguese Languages*, S. Rousseau, London 1810; Leopoldo de Eguílaz y Yanguas, *Glosario etimológico de las palabras españolas: (castellanas, catalanas, gallegas, mallorquinas, portuguesas, valencianas y bascongadas) de origen oriental (arabe, hebreo, malayo, persa y turco)*, La Lealtad, Granada 1886; Federico Corriente, *Diccionario de arabismos y voces afines en iberorromance*, Madrid 1999; a. m., *Dictionary of Arabic and Allied Loanwords: Spanish, Portuguese, Catalan, Galician and Kindred Dialects*, Brill, Leiden 2008; *Diccionario De La Lengua Española*, Real Academia Española, (22. baskı), Madrid 2009, (çevrimiçi) <http://lema.rae.es/drae>; <http://www.spanishdict.com/translation>, “The World’s largest Spanish-English dictionary, translation, and language learning website”, Curiosity Media Inc., 22 Mayıs 2012; Antônio Houaiss, *As Projeções da Língua Árabe na Língua Portuguesa*, (çevrimiçi) <http://www.hottopos.com/collat7/houaiss.htm>, 01 Ağustos 2012; Francis Johnson (1796-1876) - Franciszek Meninski (1623-1698) - John Richardson (1741-1811) - Sir Charles Wilkins (1750-1836), *A dictionary, Persian, Arabic, and English*, Robarts, University of Toronto, 1852, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/dictionarypersia00johnuoft>, 02 Haziran 2012; Henri Lammens (1862-1937), *Remarques sur les mots français dérivés de l'arabe*, Beyrouth Imprimerie Catholique, Beyrut 1890, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/remarquessurlesm00lammuoft>, 02 Haziran 2012; E. W. Lane (1863-1876) - S. Lane-Poole (1877-1893), *Arabic-English Dictionary*, Lexicon, Copious, Eastern Sources, EK'amoos, 1863-77-93, 6-8 v., e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/ArabicEnglishLexicon.CopiousEasternSources.EnlargedSuppl.Kamoos.Lane.Poole.1863>, 02 Haziran 2012; Maíllo Salgado, Felipe, *Los arabismos del castellano en la Baja Edad Media: Consideraciones históricas y filológicas*, Universidad de Salamanca, Salamanca 1991/1998; Mevlüt Sarı, *el-Mevârid Arapça-Türkçe Lügat*, Bahar Yayınları, İstanbul 1982;

SONUÇ

Endülüs, sekiz asra yakın ömrünün ilk dört asrında Maşrık İslam ülkesiyle adeta bütünleşmiş durumdaydı. Ömrünün büyük bir bölümünde siyaseten ondan farklı bir devlet olsa da gerek insan varlığı ve gerekse kültürel ve iktisadi alanlarda neredeyse tam bir birliktelik söz konusuydu. Asırlar süren kendi sosyo-kültürel gelişim süreci içinde Endülüslüler, özellikle Maşrık İslam ülkesinde gelişmiş olan İslam kültürünü bütün unsurlarıyla birlikte Endülüs'e taşımışlar ve ona İber Yarımadası'nda mevcut olan kültürel mirası da ekleyerek kendilerine özgü hale gelecek şekilde yeniden işlemiş ve geliştirmişlerdir. Sonuçta ortaya Endülüs İslam kültürü ve medeniyeti olarak adlandırılan tarihî bir gerçeklik çıkmıştır.

Sadece bu çalışmada ele alınan kelimelere bakıldığında bile kolayca anlaşılabilceği gibi, özellikle medeniyetin beş temeli sayılabilecek tarım, ticaret, şehirleşme, bilim ve sanat alanlarında çağdaşlarına nisbetle bâriz üstünlüğe sahip olduğu görülen Endülüs kültürü, İber Yarımadasında görece çok ilkel şartlarda yaşayan toplulukları ve onların tarihî uzantısı olan Franklar ile diğer Avrupa halklarını kendisine hayran bırakmıştır. Gerek Endülüs'te ve gerekse Maşrık'taki ülkelerde yaşayan Müslümanlar, bir nevi o çağlara has küresel kültürün belirleyicileri olmuşlardır. Onların sahip olduğu İslam medeniyeti ise yeryüzünde yaygın ve özenilen bir kültürün taşıyıcısı olmuştur. Dolayısıyla onlar bu medeniyete sahip olmayan diğer milletleri derinden etkilemişlerdir. Asırlarca süren bu etkileme süreci içinde, İslam medeniyetinin taşıyıcısı rolünü oynayan Arapça'dan, fakat özellikle ve büyük oranda Endülüs kültür havzasından diğer Avrupa dillerine her alanda sayısız kelime ve kavram geçmiştir. Bu kelime ve kavramlar, çağdaş Batı uygarlığının beslendiği ana alana işaret eden önemli delillerden yalnızca birisidir.

Walter William Skeat (1835-1912), *An etymological dictionary of the English language*, Oxford Clarendon Press, Robarts, University of Toronto, London 1888, e-kitap (çevrimiçi)
<http://www.archive.org/details/etymologicaldict00skeauoft>, 02 Haziran 2012;
Türkçe Büyük Sözlük, Türk Dil Kurumu, (çevrimiçi) <http://tdkterim.gov.tr/bts>, 22 Mayıs 2012

Endülüs-İslam kültürünün kelime ve kavramlar sayesinde İslam kültür coğrafyasından Hristiyan kültür coğrafyasına geçişi, havada yapraktan kokuya kadar görünür görünmez ne varsa taşıyan rüzgâr misali her alanda gerçekleşmiştir. Yeme-içmeden giyime, tarımdan ticarete, askerlikten denizciliğe, bilimden edebiyata, sanattan mimariye ve hatta gündelik hayatta sıradan sayılabilecek pekçok şeye kadar bu coğrafyada ne varsa bu kelime ve kavramlar vasıtasıyla çevre topluluklara yayılmıştır. Dolayısıyla bu kelimeler bize Ortaçağ'da Müslümanların eriştiği yüksek medeniyetin resmini de tasvir etmektedir.

Burada alanda şimdiye kadar yapılan çalışmalarda yer verilen kelime sayısına değinmek de yerinde olacaktır. Yapılan incelemelere göre, Arapça'dan İspanyolca veya İber Yarımadası'ndaki yerel diller ile diğer Avrupa dillerine geçen kelime ve kavramların sayısını kesin olarak söylemek mümkün değildir. Çünkü, araştırmalarda 650'den 6000'e kadar değişen sayıda kelime mevcuttur. Dozy'nin çalışmasında 1450, Eguilaz'ınkinde 5400 civarındadır. En fazla sayıda kelime ve kavrama yer veren çalışma ise F. Corriente'nin araştırmasıdır ki, bunda 5000 ilâ 6000 arası kelime ve kavram mevcuttur. Bu çalışmada ise, farklı şekillerini bir kenara bırakarak söylendiğinde 1476 kelime veya kavram yer almaktadır.

Sonuç olarak, caydırıcı maddî gücünü ya da kendini müdafaa kabiliyetini yitiren bir millet ya da devletin zamanla topraklarını kaybetmesi ne kadar doğal bir gelişmeyse, vatanını kaybeden bir kültür ya da medeniyetin zamanla kaybolması veya büyük oranda yok olması da o kadar doğal bir hâdisedir. Vatanları olan Endülüs Hristiyanlar tarafından ele geçirilen Endülüslüler, ya ülkeyi terk etmişler ya da yeni hâkim gücün kültürüne boyun eğerek yaşamak zorunda kalmışlardır. Ülkede eskiye ya da Müslümanlığa ait ne varsa bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde yok edilmiş ve yerini yeni Hristiyan kültürü veya hayat tarzı almıştır. Dolayısıyla, İberya Yarımadası toplumuyla asırlar içinde bütünleşmiş bulunan ve Endülüs İslam kültürü ya da medeniyetinin taşıyıcısı niteliğindeki kelime ve kavramlar da bir-iki asır zarfında büyük oranda kaybolmuştur. Gerçekte İspanya ve Portekiz'de XIII. yüzyıldan itibaren başlayan ve XVII. yüzyıla kadar süren bu süreçte gerçekleşen büyük kültürel değişimin bir benzerini Osmanlı Türkleri ve milletleri de yaşamıştır. Osmanlı

gücü ve dolayısıyla topraklarının kaybını, Osmanlı dili ve kültürünün büyük ölçüde kayboluşu izlemiştir. İspanya’da bu temel değişim ve dönüşüm süreci birkaç asırda tamamlanmışken, Türkiye’de ve Osmanlı coğrafyasında henüz tamamlanmamış fakat sürmektedir.

KAYNAKÇA

Abu-Haidar, J. A., “Los arabismos del castellano en la baja edad media (consideraciones históricas y filológicas)”, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, University of London (1985), 48(2), s. 353-354

Abulafia, David, “The Role of Trade in Muslim-Christian Contact During the Middle Ages”, *The Arab Influence in Medieval Europe*, ed. Dionisius A. Agius-Richard Hitchcock, Lebanon 1994, s. 1-24

Allan, James W., “The Influence of the Metalwork of the Arab Mediterranean on that of Medieval Europe”, *The Arab Influence in Medieval Europe*, ed. Dionisius A. Agius-Richard Hitchcock, Lebanon 1994, s. 44-62

Anderson, Gláire D. - Mariam Rosser - Owen Brill, *Revisiting al-Andalus: perspectives on the material culture of Islamic Iberia and beyond*, Brill, Leiden 2007

“Arabic Language Influence on the Spanish Language”, “List of Arabic loanwords in English”, “List of French words of Arabic origin”, “List of Portuguese words of Arabic origin”, (çevrimiçi) <http://en.wikipedia.org>, 29 Haziran 2012

Artz, Frederick B., *Orta Çağların Tini 200-1500*, çev. Aziz Yardımlı, idea, İstanbul 1996

Âşûr, S.A., *Hadâretü ve nuzumü Avrubbâ el-Usûru'l-Vüstâ*, Kâhire 1966

Bämmât, Haydar, *Mecâlâ'l-İslam*, çev. Âdil Züaytir, Kahire, 1956

Baretti, Joseph, *A Dictionary, Spanish and English, and English and Spanish: Containing the signification of words and their different uses; together with the terms of arts, sciences, and trades*, (Google e-kitap) <http://books.google.com.tr>, 02 Temmuz 2012

Braudel, Fernand, *Akdeniz ve Akdeniz Dünyası*, çev. M. Ali Kılıçbay, İmge, II, Ankara 1994

Braudel, Fernand, *Medeniyet ve Kapitalizm*, çev. Mustafa Özel, İz, İstanbul 1996

Burnett, Charles, “An Islamic Divinatory Technique in Medieval Spain”, *The Arab Influence in Medieval Europe*, ed. Dionisius A. Agius-Richard Hitchcock, Lebanon 1994, s. 100-135

Campbell, D., *Arabian Medicine and its Influence on the Middle Ages*, I-II, London 1926

- Castro, Americo, *The Spaniards*, Berkeley 1971
- Constable, Olivia Remie, *et-Ticâretü ve't-tüccâr fi'l-Endelüs*, Art. trc. Faysal Abdullah, Mektebetü'l-Ubeykân, Riyad 2002
- Corominas, Joan, *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*, Madrid 1980-1991
- Corriente, Federico, *Diccionario de arabismos y voces afines en iberorromance*, Madrid 1999
- Corriente, Federico, *Dictionary of Arabic and Allied Loanwords: Spanish, Portuguese, Catalan, Galician and Kindred Dialects*, Brill, Leiden 2008
- Cuadrado, Luis Teófilo Gil, "La influencia musulmana en la cultura hispano-cristiana medieval", *Anaquel de Estudios Arabes*, S. 13 (2002), s. 37-65
- Daniel, Norman, *The Arabs and Medieval Europe*, Longman, London 1979
- Denedeş, Abdülatıf *el-Endelüs fi nihâyeti'l-Murâbitîn ve müstehilli'l-Müvahhidîn: Asru't-Tavâifi's-Sâni (1116-1151)*, Beyrut 1988
- Diamond, Jared, *Tüfek, Mikrop ve Çelik: İnsan Topuluklarının Yazgıları*, çev. Ülker İnce, TÜBİTAK, Ankara 2004
- Diccionario De La Lengua Española*, Real Academia Española, (22. baskı), Madrid 2009, (çevrimiçi) <http://lema.rae.es/drae>
- Dozy, Reinhart Pieter Anne (1820-1883) - Willem Herman Englemann, *Glossaire des mots espagnols et portugais dérivés de l'arabe*, E.J. Brill, Leiden 1869, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/glossairedesmot00englgoog>, 02 Haziran 2012
- Eguilaz y Yanguas, Leopoldo de, *Glosario etimologico de las palabras españolas: (castellanas, catalanas, gallegas, mallorquinas, portuguesas, valencianas y bascongadas) de origen oriental (arabe, hebreo, malayo, persa y turco)*, La Lealtad, Granada 1886
- Fehervari, G., "Working in Metal: Mutual Influences Between The Islamic World and The Medieval West", *JRAS: Journal of the Royal Asiatic Society*, I, London (1977), s. 3-15
- Gibb, Hamilton A.R., "The Influence of Islamic Culture in Medieval Europe", *Bulletin of the John Rylands Library*, 38/1, (Manchester) 1955, s. 82-98
- Ginio, Alisa Meyuhas, *Jews, Christians and Muslims in the Mediterranean World After 1492*, London 1992
- Golladay, Sonja Musser, *Los Libros de Acedrex Dados E Tablas: Historical, Artistic and Metaphysical Dimensions of Alfonso X's "Book of Games"*, The University of Arizona, ProQuest, Arizona 2007
- Gorbea, Antonio Almagro - Hamid Triki - María Jesús Viguera, *Itinerario cultural de Aalmorávides y Almohades: Magreb y Península Ibérica*, Fundación El Legado Andalusi, Granada 1998
- Hakimi, M. Rıza, *İslam Bilim Tarihi*, İnsan Yayınları, İstanbul 1999
- Hamevî, Yâkût, *Mu'cemü'l-buldân*, I, Mısır 1906

Hamilton, Rita - Alan David Deyermond, *Medieval Hispanic studies presented to Rita Hamilton*, Tamesis, London 1976

Hassan, Ahmed Y., "Transfer of Islamic Science to the West", *Foundation for Science Technology and Civilization*, FSTC Limited, P.I: 625, www.fstc.co.uk, Eylül 2006

Hill, Donald R., "Arabic Fine Technology and its Influence on European Mechanical Engineering", *The Arab Influence in Medieval Europe*, (ed. Dionisius A. Agius-Richard Hitchcock), Lebanon, Ithaca Press, 1994, s. 25-43

Himyerî, İbn Abdülmü'min (ö. 900/1495), *er-Ravzu'l-mi'târ fi haberî'l-aktâr (Sıfatü Cezîreti'l-Endelüs)*, thk. İhsan Abbâs, Beyrut 1984

Hitti, P. Khuri, *Siyasi ve Kültürel İslam Tarihi*, II, çev. S.Tug, İstanbul 1989

Houaiss, Antônio, *As Projeções da Língua Árabe na Língua Portuguesa*, (çevrimiçi) <http://www.hottopos.com/collat7/houaiss.htm>, 01 Ağustos 2012

<http://www.spanishdict.com/translation>, "The World's largest Spanish-English dictionary, translation, and language learning website", Curiosity Media Inc., 22 Mayıs 2012

<http://www.wordmeaning.org>, Abogados en Bilbao, 22 Mayıs 2012

Imamuddin, S. M., *Some Aspects of the Socio-Economic and Cultural History of Muslim Spain 711-1492 A.D.*, Brill, Leiden 1965

"Influence of Arabic on Other Languages", (çevrimiçi) <http://en.wikipedia.org>, 01 Mayıs 2012

İbn Manzûr, Ebu'l-Fazl Cemâleddîn (ö. 711/1311), *Lisâni'l-Arab*, Dâru Sâdir, I-X, Beyrut (t.y.)

Johnson, Francis (1796-1876) - Franciszek Meninski (1623-1698) - John Richardson (1741-1811) - Sir Charles Wilkins (1750-1836), *A dictionary, Persian, Arabic, and English*, Robarts, University of Toronto, 1852, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/dictionarypersia00johnuoft>, 02 Haziran 2012

Kinsal, İlyâs, "Kelimât Arabiyye fi'l-Lisâni'l-İsbâni", *Lügatü'l-Arab*, XI/1 (1974), s. 182-202

Lammens, Henri (1862-1937), *Remarques sur les mots français dérivés de l'arabe*, Beyrouth Imprimerie Catholique, Beyrut 1890, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/remarquessurlesm00lammuoft>, 02 Haziran 2012

Lane, E. W. (1863-1876) - S. Lane-Poole (1877-1893), *Arabic-English Dictionary*, Lexicon, Copious, Eastern Sources, EK'amoos, 1863-77-93, 6-8 v., e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/ArabicEnglishLexicon.CopiousEasternSources.EnlargedSuppl.Kamoos.Lane.Poole.1863>, 02 Haziran 2012

Levi-Provençal, Evariste, *el-Hadâratü'l-Arabiyye fi İsbânya*, çev. Tâhir Ahmed Mekki, Dâru'l-Maârif, Kâhire 1994

- MacCabe, Joseph, *Medeniyetü'l-Müslimîn fi İsbanya*, trc. M. Takiyyüddin el-Hilâlî, Rabat 1985
- Maıılo Salgado, Felipe, *Los arabismos del castellano en la Baja Edad Media: Consideraciones históricas y filológicas*, Universidad de Salamanca, Salamanca 1991/1998
- Manzano Moreno, Eduardo, "Christian-Muslim Frontier in Al-Andalus: Idea and Reality", *The Arab Influence in Medieval Europe*, ed. Dionisius A. Agius-Richard Hitchcock, Lebanon 1994, s. 83-99
- Marcos Marín, Francisco, "Romance andalusí y mozárabe: dos términos no sinónimos", *Estudios de Lingüística y Filología Españolas*, Homenaje a Germán Colón, Madrid 1998, s. 335-341
- Marcos Marín, Francisco, "Toledo: su nombre árabe y sus consecuencias lingüísticas hispánicas", *Revista del Instituto Egipcio de Estudios Islámicos en Madrid*, XXX, 1998, 93-108
- Mez, Adam, *Onuncu Yüzyılda İslâm Medeniyeti İslâm'ın Rönesansı*, çev. Salih Şaban, İnsan Yayınları, İstanbul 2000
- Murata, Sachiko - William Chittick, *İslâm'ın Vizyonu*, çev. Turan Koç, İnsan, İstanbul 2000
- Nedvî, Ebu'l-Hasen, *Müslümanların Çöküşüyle Dünya Neler Kaybetti*, cev. Abdülkerim Özaydın, İstanbul, Bir, 1986
- O'Callaghan, Joseph F., *A History of Medieval Spain*, Cornell University Press, Ithaca 1975
- O'Callaghan, Joseph F., *Reconquest and Crusade in Medieval Spain*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia 2004
- Özdemir, Mehmet, "Endülüs", *DİA*, XI, 211-225
- Puig, Roser, "La proyeccion ortografica en los instrumentos astronomicos: del Oriente Islamico a la Europa del Renacimiento", *Mecelletü'l-Ma'hedi'l-Mısrî*, Kısmü'l-Frencî, C.XXVI, (Madrid) 1993-94, s. 249-262
- Raguin, Virginia Chieffo, *Women's Space: Patronage, Place, And Gender in The Medieval Church*, State University of New York Press, Albany 2005
- Robinson, Cynthia - Leyla Rouhi, *Under The Influence: Questioning the Comparative in Medieval Castile*, Brill, Leiden 2005
- Robinson, Cynthia, *In praise of song: the making of courtly culture in Al-Andalus and Provence, 1005-1134 A.D.*, Leiden 2002
- Roux, Jean-Paul, *L'Islam en Occident: Europe-Afrique*, Paris 1959
- Runciman, Sir Steven, "Avrupa Medeniyetinin Gelişmesi Üzerindeki İslâmî Tesirler", çev. Nûşin Asgarî, *Şarkiyat Mecmuası*, S. 3, İstanbul (1969), s. 1-12
- Salloum, Habeeb, "Arabic Contributions to the Spanish Language", The Center for Arab Culture and Dialogue Website, (çevrimiçi) http://www.alhewar.net/Basket/Habeeb_Salloum_Spanish_Language.htm, 20 Ağustos 2012

- Sanz, José Luis Martínez, *Al-Ándalus, Los Árabes en España*, EDIMAT, Madrid 2011
- Sarı, Mevlüt, *el-Mevârid Arapça-Türkçe Lügat*, Bahar Yayınları, İstanbul 1982
- Sevilla-Sharon, Moshe, *Türkiye Yahudileri: Tarihsel Bakış*, Jerusalem 1982
- Shaath, Nada, *Arabic Influence on the Spanish Language*, (çevrimiçi) <http://www.arabic-socal.com>, 20 Ağustos 2012
- Skeat, Walter William (1835-1912), *An etymological dictionary of the English language*, Oxford Clarendon Press, Robarts, University of Toronto, London 1888, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/etymologicaldict00skeauoft>, 02 Haziran 2012
- Sola-Solé, Josep María, *Sobre árabes, judíos y marranos y su impacto en la lengua y literatura españolas*, Barcelona 1983, s. 279
- Spaulding, Robert K, “How Spanish Grew”, University of California Press, Chapter 5: *Arabic Spain*, Berkeley 1942/1971, pp. 53-62.
- Trend, J. B., *The Civilization of Spain*, London 1944
- Türkçe Büyük Sözlük*, Türk Dil Kurumu, (çevrimiçi) <http://tdkterim.gov.tr/bts>, 22 Mayıs 2012
- Wacks, David A., *Framing Iberia: Māqamāt and Frametale Narratives in Medieval Spain*, Leiden 2007
- Waines, David, “The Culinary Culture of Al-Andalus“, *The Legacy of Muslim Spain*, ed. Salma Khadra Jayyusi - Manuela Marín, E. J. Brill, Leiden 1992
- Watt, W. Montgomery, *The Influence of Islam on Medieval Europe*, Edinburgh 1972
- Weekley, Ernest (1865-1954), *An Etymological Dictionary of Modern English*, J. Murray, Robarts, University of Toronto, London 1921, e-kitap (çevrimiçi) <http://www.archive.org/details/etymologicaldict00weekuoft>, 02 Haziran 2012
- Weston, Stephen (1747-1830), *Remains of Arabic in the Spanish and Portuguese Languages*, S. Rousseau, London 1810
- Wulstan, David, “Boys, Woman and Drunkards: Hispano-Mauresque Influences on European Song?”, *The Arab Influence in Medieval Europe*, ed. Dionisius A. Agius-Richard Hitchcock, Lebanon 1994, s. 136-167